

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul. Rex. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Szerzőnycím: Közlöny. Arad. Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdoni kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej-el több. -: Egyszeri szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. -: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. -:

XLVII. évfolyam, 207. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF

Vasárnap, 1932. szeptember 4

Végrendeletem

Hosszu, nagy utra indulok, melyre elviszem magammal egy tölem már tovaúnt, haladó emberélet apró napjainak ezernyi emléket. A sok-sok óra kedves derűjét, verőfényes örömeit és a muló pillanatok könnyű csalódásait.

Mindazt azonban itthagynom, amit csak egy emberélet alatt a köznek alkotni és teremteni tudtam. Amit a fiatalok ambíciója elképzelni, a higgadt férfikor energiája megvalósítani elégségesnek bizonyult: művem barátaim közkinccsnek hagyom itt drága örökségül, mert érte életem és érette haltam. Az ember élete időhöz kötött: az enyém lejárt: eltávozom. De lelkem itmarad közöttetek és szellemem továbbra is ott fog élni, ahol a munka alkotó láza dübörögte a gépkolosszusokat és a hol szent hivatását teljesíti a gondolatrepítő acél, a toll. Így forr össze életem önművével, legyőzve a halált.

Munkám örökét vannak, kik átvegyék. Vér a véremből, szív a szívemből mind a kéttő. Utódaim, kik életem munkáját fiúi kegyelettel és szerető gondossággal veszik át: akik letéteményesei mindazoknak a céloknak, melyek az én életemet vezérelték és öröközték azoknak az eszméknek, amelyek megacélozták munkámat a jog és az igazság védelmében. A sors kegyes volt, mert világok emeltek össze, országok pusztulhattak el a viharban, amelynek ereje pernyeként sepepte tova az emberi sorsokat: nálam az üldözött védelemre, az elhagyatott segítségre, a harc megbékélésre talált s találni fog továbbra is. Utódaim tudatában vannak feladataiknak, melyeket kitűztem és ismerik azt a nyilegyenes utat, melyet eddig együtt tartunk és amely továbbra is kitérő nélkül vezet előre a magyar sors csillaga után. Ennek az újságnak minden sora az igazságért születik s ha vannak olyanok, akiket intő szavakkal keresnek fel, akkor is az én jószándékom és akaratom ujjmutatását követik. Ha pedig simogató elismerést visznek valahová — oda is én küldöm velük a sors fölött virrasztó lelkem minden melegét. Tovább élek életem hajtásaiban: azoknak cselekedeteiben, akik az én szememmel tanultak látni, akik az én lelkemen keresztül tanultak különbséget tenni a jó és a rossz, a nemes és a nemtelen között és akik így folytatják életemet. Te sorsüldözött, testvértelen magányodban ne hidd, hogy elhagyatva élsz: S te, védtelen és reményvesztett, ne félj! — ott küzdök melletted mindnyájunk örök-jogaiért továbbra is. Ha bántanak, jöjj hozzám, megvédelek. Ha panaszkod nem talál meghallgatásra, jöjj hozzám: én erőt adok gyöngé szavadnak. Kívánságaidnak, féltve rejtett és kishitűen ki nem mondott vágyaidnak megnyilatkozó

hangja leszek: jöjj hozzám továbbra is, mert az igazságot, mely szárnyakat ad a gondolatnak, nálam mindig fölled! Ugy akarom, hogy utódaim legyenek a jövőnek acélkapcsai, amelyek továbbra is összefűznek titeket vélem és eggyékovácsolnak a megbotcsájtás, az erő és a szeretet jegyében. S adhat akármilyen új talányt számotokra az élet az egyedüli helyes utat, mely mindig nyitva

áll és amelyet követni kell, továbbra is meg fogom mutatni.

S most, ime, átadom asztalomat a szerkesztőségben, életem hallgatag tanuját. Atadom a tollat, mely hűséges bajtársam volt: nyugodt lélekkel bucsuzom tőle, mert jó kezekre bízom: fiaim kezére. Ti pedig fiaim, szeressétek azokat, akiket én szerettem és nyujtsatok baráti kezet azoknak is, a kik engem bántani akartak. Vegyétek át életem művét és féltő gonddal, kegyeletes szeretettel, a kitűzött céltól soha el nem tántoruló akarattal őrizétek meg és építsétek tovább a jövő számára.

Temetés napján

Irta: Faragó Rezső

Az egykori munkatárs leül a régi papírral szegett íróasztalhoz, mintha attól várná a régi lendületnek, színeknek s a gondolatfűzés készségének visszatértét. Az eltanult mesterség mellett a lelkére nehezült gyász teszi akadozóvá a tollát. A halott Főszer-

halál évszámai mellé szavak helyett szimbólumokat véstek. A születés éve mellé a csillagot, a haláléhoz az örök alvás mákfőjét. A Főszerkesztőnek, Stauber Józsefnek fejéjén a csillagot nem a születés időpontjához kellene illeszteni. Hanem ahhoz az évszámhoz, amikor sorsa az újságíráshoz szegődött. Az ifjuság ragyogó ideje volt az. Nemcsak az ő ifjusága bontakozott ki sokat ígérő hajnalhasadásban és nemcsak a mi fiatalokunk, de a gondolatnak, a szépségnek, a formáknak, az alkotásnak volt az talán minden évszázadban csak egyszer visszatérő fölserdülése. Fiatal kora, előretörése nemcsak az egyéneknek, akik akkor indultak, nemcsak egy vidékséget restelő városnak, nemcsak országoknak, de akaratot és erőt harsogó új élet az egész világnak, amelynek véreben akkor nyomai se lehettek a nehéz évtized mulva ráhullott tespedtség kórt okozóinak. Mintha mindenki és minden tudta volna, hogy sietni kell. Mohón ültetni, vetni, érlelni, nemesíteni, s ha lehet, leszedni a virágokat, a termést és a gyümölcsöket. Amyi minden kínálkozik és oly gyorsan repülnek a napok, az évek, az évtizedek: egyszerre itt van a mindennek válsága, a tervek és cselekvések mirvánája, a visszafejlődés és pusztulás!

Ez volt az idő, amelynél az ő csillaga elindult. És vele kezdett utat a többi rajongó, a többi tehetség, becsvágy és reménység. Milyen tarka sokaság! a jó fiúk, akiknek nem volt más céljuk, — szegény Makai Emil írta meg róluk és önmagáról — mint „szedni a hirtvirágot”. A komolyabbak, akik a siker első vonalaihoz jutottak volna, ha több életösztön és csak egy parányi alkalmazkodó erő lett volna bennük; így az első utvesztőknél elmaradtak. És mások, akik a dicsőség szatócsaiként beérték az első könnyű sikerekkel, — pedig talán a javát meddón, kihasználatlanul hagyták. És végül, akik idejüket megelőző közönségüknek értetelen dolgokkal fecsérelték el az ifjuságukat és készségeiket, s a csupasz sors legvégén azon tételöcsék: bennük-e, másokban volt-e a hiba?

A forrongók, a napba nézők és a szívárványt szövők között Stauber József volt az, aki a tehetségnek és a tudásnak hidat tudott verni a Valóságához. Nemcsak a maga tervei és akarása jőzán valóságához. Azonban, a kik mellette voltak, hozzá szegődtek az ő műhelyeibe jártak, meglátta és megérezte

készülőről szeretne írni s az egykori munkatársnak talán ez az első cikke, amely annak tudtán kívül, az ő mindent látni kívánó ellenőrzése nélkül jelenik meg. Mégis, mintha láthatatlanul, de minden ideggel érezhetően feje fölött a vánszorgó betűivel nézné a halott és mintha itt is irányítást adna: „Mindent a szerint, akiről szól és akinek címezve van. Semmi olcsó dicséret és minél kevesebb siránkozás. Aényt kell tömören, jól megírni: ki halt meg és mit jelentett az élete. Két hasáb...”

Régi temetők sírkövein a születés és a

azt, amiből pozitívum, siker, érvényesülés, eredmény lehetett. És amikor megérezte: utat bontott annak, előre hajszolta, segítette azt. Nem voltak vele sokszor egy nézetű, — se azok, a kiket a maga erős akarata szerint irányított és még kevésbé, akiket nem látott a boldogulásra valóknak. De megbántást és harag árán is megmaradt a valóság útján — s annál nagyobb öröme volt, ha a többinek kezét szorongathatta: ez, igazán szép volt!

Az álmok népének szükségük volt a valóságnak tisztánlátó, keményizmu emberére. De a munka, amelyet végzett, a sokszor virágot taposó, a hiúság galyait tördelő munka nem volt mindig népszerű. Az építésben amelyet céltudatosan vezetett, amelyben mindenkit igyekezett a maga helyére állítani, mindenkinek az arvalóságait kihozni, a kételkedőkkel és a bírálókkal nem törődve — többet láttak az önzésből, mint az alkotni tudás, teremtőképesség, föllendítés értékeiből.

Önzés? Idézzük itt újra: önzés nélkül sok nem jött volna létre, ami a szépművészetekben, a tudományban, a történelemben és a gazdaság szféráiban értékest, jót és hasznot jelentett. Valakinek nagyon kell, hogy szeresse a maga véreit, a fajtáját, a földjét, a város uccáit, amelyben él, a népet, amelynek sorsa az övé, hogy mindezek jóvoltáért, boldogulásáért, jövődjéért igyekezzen megszerezni, napvilágra hozni, megtartani mindazt, ami nekik öröm, megelégedettség és az életharcai való segítség lehet.

Stauber József szerette a családját. Szerette az újságírást, amely őt emelte és amelyet a maga helyén ő emelt az avultságból új színvonalra. Szerette a várost, amelynek haladására hű volt, szerette büszkélkedve a nemzetiségét és becsületes lojalitással az országát. Ez volt az ő önzése és amit ez szerzett: mindazoknak haszna volt és marad abból.

Magának? A józanság, amit tulzottnak vettek és sokszor megítéltek benne, megértette vele, hogy legvégül egybe nem marad az örök pihenésnél, amelyre idő előtt, a munkában ki nem fáradtan kellett térnie. A szemlélő álmodót és az eredmények harcosát egyformán ide viszi az útja: de mindegyik megéli azt az életet, amelyre rendeltetett.

A láthatatlan cenzor a befejezéshez sietett: „tulsokat foglalkozunk a magunk dolgával”. De ez már nemcsak a mi belső dolgunk. Nemcsak azért, mert Stauber József túlnőtt a műhelyének, a városának keretein. Hanem másért is. Amikor az ő temetése idején, gondok őszelójén, a világváltozás félnék reménye támad fel bennünk, akkor azt is érezzük, hogy kik lesznek szükségesek az új kor kialakulásához. Ha újra lesz ifjúság s annak újra lesz nagy szerepe, kell, hogy újra legyenek a Stauber Józsefhez hasonló: erős egyéniségek, dolgozni, tervezni, ösztönözni, segíteni, egybefoglalni, az életet megtartani tudók. És ha lesznek: az ilyen férfiakban él tovább az ő emléke, mialatt a sirján a mákvirág az álom és a pihenés örökkévalóságát jelzi.

Ijesztő mértékben fegyverkeznek a nagyhatalmak

Hogyan fest a leszerelés — a valóságban — Franciaország az utóbbi öt évben kétszeresére emelte hadseregét

Anglia veszi csak komolyan a leszerelést

Genf-ből jelentik: A Népszövetség ma kiadott jelentéséből ijesztő arányokban bontakozik ki a „leszerelés” felé haladó nagyhatalmak fegyverkezési versenyfutása.

Az 1930—31. költségvetési évben Anglia 35 millió dollárt, Franciaország 455.3 milliót, Olaszország 258.9, Japán 232.1, Oroszország 579.4, az Egyesült-Államok 727.7, Németország 170.4 millió dollárt költöttek a hadseregükre.

Ezek a számok, amelyek nyíltan beszélnek a nagyhatalmak hadiállapotáról, az 1926—27. évi költségvetésben a hadseregek részére felvett ösz-

Gépfegyvert lopott Németországnak két csehszlovák közkatona

Az egyik főbelötte magát, a másikat hat évi börtönre ítélték

Prágából jelentik: Érdekes árulási perben hozott ma döntést a legfelsőbb katonai törvényszék. 1930-ban történt, hogy két közkatona megszökött a csehszlovák hadseregből. A két katona, névszerint Schindler Willibald és Ritter Sándor, ellopott egy legújabb típusu, könnyű gépfegyvert, amelynek modelljét gondosan őrizte a csehszlovák hadsereg és Németországba szökött. Itt legelőször szerzeményük gyümölcsét akarták élvezni, jelentkeztek tehát a német hadvezetőségnek, amely előtt bemutatták a gépfegyvert és szakzerű magyarázatokkal szolgáltak annak kezelésére. Ezenkívül több katonai titkot árultak el. Árulásuk gyümölcsét nem sokáig élvezték, a kapott pénzt csakhamar elköltötték és ott állottak, a legnagyobb bizonytalanság közepette.

Kalandos életmód után munkanélküliekké lettek. Ritter kétségbeesésében főbelötte magát, míg Schindler abban bízta, hogy tettét már elfelejtették, visszatért Csehszlovákiába. Itt azonban felismerték, elfogták és haditörvényszék elé állították. Az olmtzi hadbírósa hat évi nehéz börtönre ítélte a katonaszökevényt, katonai titkok elárulása miatt. Most foglalkozott az ügygel a legfőbb katonai törvényszék, amely helybenhagyta az ítéletet.

CORSO-MOZGO: Hétfő, szept. 15-től! Szenzációs premier!

Corsun 12 tagú világhírű kozák kórus és balaljka zenekar szólisták, táncosok személyes fellépte!

UTÁNA: Kohen és Kelly Afrikában

A két legnépszerűbb komikussal a címszeropben. Eredeti felvételek afrikai őserdőkben vadállatok és vad törzsek között, humoros, szórakoztató keretben. — Rendes nem emelt helyárakkal!

Hegedüs Nándor az interimárbizottságok ellen

Magyarpárti felszólalás a Kamarában — Bizonytalanság az újságírónyugdíjintézmény körül — Amikor a professzorok közigazgatnak

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Landau képviselő szóvá tette, hogy még a Iorga-kormány újságíró nyugdíjintézetét alapított, amelynek tulajdonképpen fundamentumát maga az állam olyképpen vállalta, hogy két éven át 5—5 millió lejt fizet be a pénztárba. Ezzel szemben csak 2.000.000 lejt befizetése történt meg, viszont az újságíróktól könyörtelenül levonják a nyugdíjintézet javára szolgáló díjakat és a kiadóhivatalokat muasztás esetén irgalmatlanul végrehajtják. Fölteszi a kérdést: vajon a kötelezettségek vállalása az államra nem vonatko-

zik? Ha nem akarják fenntartani ezt a nemes elgondolást, akkor jelentse ki nyíltan az állam és ne kelljen még mindig a levonásokat eszközölni, de ha az intézmény gondolatát tovább óhajtja vinni az eredményes működés felé, akkor az állam maga járjon elő a fizetés jó példájával, hogy az esedékessé váló nyugdíjkiadások körül fennakadás ne állhasson be.

D. R. Ioanitu munkailgyi és népióléti miniszter válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy a kormány minden tekintetben eleget kíván benni kötelezettségeinek. Majd áttért a napirendre, amelyen a közigazgatási törvény módosításának több paragrafusa szerepelt. Hegedüs Nándor magyarpárti főlemlítette, hogy a városvezetőségek interimáris jellege és kinevezéses rendszere káros.

Argetoianu: Gondoljon a külföldi helyzetre. Párisban is kinevezik a városvezetőségeket...

Hegedüs: A kinevezett városi és községi vezetőségek nem a helység, hanem a kormány érdekeit képviselik.

Majd a magyarpárti képviselő azt fejtegeti, hogy a múlt kormányrezsim az oktató-kar embe-reiből nevezte ki előszeretettel a városvezetőket. Nagyon tisztelt ennek az érdekes testületnek tag-jait, de el se lehet gondolni, hogy e személyek kereskedelmi és ipari gócpontokban olyan kérdésekről döntsenek, amelyeknek természete egészen távolosik eddigi elfoglaltságukról. ügykörük-től. Argetoianu, amikor felozlatta a tanácsokat, egy három év előtti törvényparagrafus alapján cselekedett, amelyet éppen a nemzeti-parasztpárt hozott meg és adott benne módot a tanácsok fel-ozlatására. Nem fogadta el a törvényjavaslat módosításait.

Virágerdő borítja

nagydoroghi STAUBER JÓZSEF ravatalát

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor állítják fel a ravatalt a Csanádi-palota udvarán --- Meghaló részvételek érkeztek --- „Peregnek a könnyek...”

Tizenegy órakor kezdődnek a gyászünnepségek

Bucsuzunk — és temetünk. Néhány órán át még ott fekszik a gyászkarpitos halottaszobában nagydoroghi Stauber József, de nyitva már a sírbolt tátongó szája, várja és örök öleléssel magabazárja megsiratott lakóját. Még pár óra csak és Stauber Józsefnek örökre bucsut kell vennie a meghitt környezetből, ahol oly sok esztendőn át boldogan munkálkodva élt, amelynek köréből oly sok nemes, szép eszme indult el hódító útjára.

Egy utolsó út... egy utolsó látogatás az ódon szerkesztőségbe, ahová három és fél évtizeddel ezelőtt délecegen, fiatalos energiával telve, a nagyrahivatottak belső tüzetől hajtva, lépett be nagydoroghi Stauber József... hogy 1932. egyik őszbehajló napján, hideg, komor koporsóba zárva vegyen bucsut a patinás falaktól. Az írógépek fent, a szerkesztőségi szobákban némán állanak... s lent, az udvaron állanak a ravatal körül mindazok, akik szerették, tisztelték, becsülték, hogy végső bucsut vegyenek az elköltözöttől.

Vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor viszik át a koporsót a gyásházából a Csanádi-palotába, amelynek udvarán felállítják a ravatalt. Itt vesznek bucsut tőle tisztelői, majd a gyászszertartás után az Aradi Közlöny szerkesztőségének tagjai viszik a koporsót a kapu előtt álló gyászkochoz s megindul a temetési menet az aradi izraelita temető felé, ahol a családi sírboltban helyezik örök pihenőre nagydoroghi Stauber Józsefet.

Arad közgazdasági életének részvéte

Arad közgazdasági életét Stauber József halálával ért veszteséget híven tükrözi vissza az a levél, amelyet ma a *Societatea Bancara Romana* aradi fiókjának vezetősége intézett az Aradi Közlönyhöz és amely így hangzik:

„Mély megilletődéssel vettünk hírt igen tisztelt főszerkesztőjünknek, nagydoroghi Stauber József urnak elhunytáról. Az elhunyt kiváló tevékenysége, amelyet közgazdasági és pénzügyi vonatkozásokban is kifejtett, arra készítet bennünket, hogy ezen nemcsak Önöket, hanem közéletünket is súlyosan érintő gyász felett őszinte részvétünket tolmácsoljuk.

Societatea Bancara Romana
aradi fiókja”.

Az elhunyt nemcsak a közgazdasági tekintélyek körében örvendett becsülésnek és tiszteletnek, hanem népszerű volt a kisiparosok táborában is. A kisiparosoknak elhunyt felett érzett gyászát megható sorokban írja le Brandt István aradi kisiparos abban a levélben, amelyet ma az *Aradi Közlöny* szerkesztőségéhez intézett:

„Stauber József ur — írja a levél — elhunyt sok kisembert borított gyászba, mert nagyon sokszor részesítette pártfogásában, támogatásában a kisembereket is. Nemesszívűségével sok-sok könnyet törölt le életében s most kiujulnak a könnyek, hogy megsirassák az elhunytat. Peregnek a könnyek, a bucsu könnyei és megáztatják azt a hantot, amely alatt nagydoroghi Stauber József, a nemes ember alussza örök álmát”.

Aradváros társadalma gyászának igazi, hű kifejezője ménesi Lócs Rezső, Arad volt polgármesterének bucsuztatója. A levelet Stauber István, az *Aradi Közlöny* felelős szerkesztőjéhez intézi és a következőkben emlékezik meg az elhunyt főszerkesztő évtizedes munkásságáról.

„Édesatyjának elhunytát gyászolja Arad minden polgára, gazdag, szegény egyaránt. Tettekrezsége, mindenkor megfontolt tanácsai sokszor szabtak irányt közigazgatási és szociális tevékenységünknek, Arad egész társadalmának javára.

Mi, akik valamikor ennek a tevékenységnek felelős tényezői voltunk, legjobban tudjuk méltányolni az elhunyt magasröptű koncepcióit, amelyek mindenkor a köz javát, Aradváros felvirágoztatásának céljait szolgálták.

Magam az elhunytban hivatalos pályámnak jóakaratu támogatóját gyászolom, mert bölcs tanácsainak nem egyszer megbecsülhetetlen hasznát láttam.

Ezek után fogadja Szerkesztő Ur mély részvétem kifejezését s kérem azt a megboldogult özvegyének és igen tisztelt Uram testvéreinek is tolmácsolni. Kiváló tisztelettel: ménesi Lócs Rezső, Aradváros volt polgármestere.

Az *Aradi Nyomdatulajdonosok Egyesülete* a következő részvételeket intézte a mélyen sujtott családhoz:

„A fenkölt szellemű férj és családapa elvesztése nekünk is súlyos veszteséget jelent. Ő volt a mi családunk erőskezü összetartó kapcsa. Ha csüggedtünk, Ő biztatott új kitartásokra. De Ő volt a belátó, igazságos bíró is, ha dönteni kellett. Kérjük a Mindenható, adjon mindnyájuknak erőt a nagy csapás elviseléséhez, drága halottunknak pedig békés megnyugvást, csöndes pihenést”. Mély tisztelettel: Az *Aradi Nyomdatulajdonosok Egyesülete*: Lányi Izsó, Keppich Zsigmond.

Aradváros kulturájának vesztesége

Nemcsak a hivatásos magyar színészet, hanem minden művészi törekvést fíradhatatlan buzgalommal támogatott Stauber József, aki mindenkor hangoztatta, hogy az újságíró kötelessége a karrier útjára segíteni a még ismeretlen tehetségeket. És ezért nemcsak a hivatásos színészet igazgatóit, hanem minden művészt s művészettel foglalkozót borított gyászba elhunyt. Kifejezést adott ma mély gyászának az aradi *Iparos Otthon* műkedvelő gárdája is, amely az alábbi levelet intézte hozzánk:

„Stauber József főszerkesztőjük elhunytával Önöket ért mérhetetlen gyászukban őszinte szívvel és részvétellel osztozunk. Felejtethetetlen halottjuk az egyetemes kultúra magasan lobogó fáklvájával kezében mindenkor igaz támogatónk volt és elhunytával nemcsak Önök, hanem Aradváros kulturája is egyik legoszloposabb tagját veszítette el”. *Boánár József*, az *Iparos Kulturház* főrendezője.

Az erdélyi turisztika is pártfogóját, támogatóját gyászolja nagydoroghi Stauber Józsefben. Az *Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula-osztályától* a következő részvétele érkezett ma:

„Abból az alkalomból, hogy nagydoroghi Stauber József főszerkesztő ur meghalt, nem feledkezhetünk el Róla, aki életében mindenkor a legnagyobb megértést tanúsította a turisztika iránt, nem egy mozgalmunkat segítette sikerre, megtisztelte összejöveteleinket gyakori megjelenésével s közleményeinket lapjában mindig megjelenítette. Amidőn a turisztika nagy barátjának gyászos elhunytával foglalkoztunk legutóbbi

70 évvel ezelőtt

lépte át az első vevő az első Meinl-üzletet. Ma nemcsak Ausztriában, hanem 7 más államban is a társadalmi rétegek millióit isszák és szeretik a Meinl-kávét. Már akkor, amikor még nem 400 Meinl-fiókban és 1000 lerakatban árusították a Meinl-kávét, mindenki tudta, hogy:

A jó kávé és a Meinl-kávé egy fogalom!

MEINL GYULA

Kávé- és teábehozatali r. t.

ARAD, Bulevardul Reg. Maria 22.

vezetőségi összejövetelünkön, az egyesület vezetősége mély részvételt fejezte ki, amit ezúton is tolmácsolunk”. Záray Jenő, ügyv. alelnök.

A sporttársadalom részvéte

Igaz barátja és támogatója volt nagydoroghi Stauber József a sportnak is s halála alkalmával az Erdélyi és Bánsági Sportújságírók Szindikátusának aradi központja a következő levélben fejezte ki mély részvételt:

„Az Erdélyi és Bánsági Sportújságírók Szindikátusa aradi központjának ma megtartott elnökségi ülése mély megilletődéssel és őszinte részvétellel vette tudomásul a szomorú hírt: nagydoroghi Stauber József urnak, az Aradi Közlöny főszerkesztőjének váratlan elhunytát. A Szindikátus elnöksége legőszintébb részvételt tolmácsolja az újságíró-társadalom kimagasló egyéniségének, nagydoroghi Stauber József urnak halála felett. Az Aradi Közlöny főszerkesztőjének elhunyt gyászborította a város sporttársadalmát is, amelynek felejtethetetlen halottjuk mindenkor lelkes támogatója és pártfogója volt”. Stengl Imre központi főtítkár.

Az Aradi Háztulajdonosok Szövetsége ma végrehajtóbizottsági ülést tartott, amelyen elparentálták nagydoroghi Stauber Józsefet, aki aktív vezetőségi tagja volt a szövetségnek. A bizottsági ülés alkalmából a szövetség jegyzőkönyvileg megörökítette Stauber József érdemeit, amiről levélben értesítette az Aradi Közlöny szerkesztőségét.

„Az Aradi Háztulajdonosok Szövetségének, a mai napon tartott végrehajtóbizottsági ülésén, mély megilletődéssel vette tudomásul nagydoroghi Stauber József ur időeköti elhunytát. Nagydoroghi Stauber József több, mint egy évtized óta alelnöke volt szövetségünknek és ezen vezető állásban hervadhatatlan érdemeket szerzett. Széles látóköre és külföldön szerzett tapasztalataival, tanácsadóként és irányítóként, megbecsülhetetlen tevékenységet fejtett ki egyesületünkben és minden törekvése oda irányított.”

CORSO-MOZGO mai műsora!

ERIKA! (Ma utoljára.)

DAJOS BÉLA hírneves zenekarával. LVA MARA, GRETL THEIMER, VEREBES ERNŐ, RALPH A. ROBERTS.

Előadások kezdete pontosan 5¹/₂, 7¹/₂ és 9¹/₂ órakor

Ma d. e. 11 és fél órakor: MATINÉ. ŐFELSÉGE A SZERELEM! Mulatságos filmoperett. NAGY KATÓ, Franz Lederer, Szőke Szakáll, Halmay Tibor, stb.

Ma délután 3 órakor (utoljára): TROPUSI ÉJSZAKÁK! DITA PARLO és Fritz Rasp izgalmas filmje. — JEGY 8 LEJ.

BERETVÁS PASZTILLA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

nyult, hogy a háztulajdonosok és lakók között a régi pátriárkális viszony alakuljon ki. Mai ülésünkön jegyzőkönyvileg örökítettük meg nagydoroghi Stauber József érdemeit. Emlékét kegyelettel őrizzük." Aradi Háztulajdonosok Szövetsége.

Két, néhány soros megható levél érkezett: az egyik Lökösházáról, a másik Aradról. Lökösházáról Üchtritz-Amadé grófné, báró Bánhidya Stefánia írta a következő bucsusorokat:

„Fájdalmasan lepott meg Édesapja halála. Nemcsak a család siratja, hanem az egész magyar ujságírás, bátor, acélos szaváért“.

Az Aradi Közlöny egykori szerkesztője, Kócsy Jenő aradi hírlapíró ezeket írta:

„Mint az Aradi Közlöny nyolc év előtti felelős szerkesztője, hódolatomat hozom nagy tanítómesterem, Stauber József ravatalához“.

Részvételek és táviratok

A mai napon a következőktől érkezett részvételek és táviratok az elhunyt családjához, valamint az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez:

Gutenberg Haus (Wien), dr. Szántó Ferenc (Budapest), Martos Gyula és neje (Budapest), Somos Nusi (Pécs), László Lily (Budapest), Tölgyes Gyula (Szeged), Üchtritz Amadé grófné, báró Bánhidya Stefánia (Lökösháza), Pollák Kálmán (Orosháza), dr. Gerő (Budapest), D. Adania (Bucuresti), Toldy Lajos és családja (Kisjenő), Jakabffy Elemér (Lugos), Hollósy Kálmán (Kisjenő), Váradi Vilmos és neje (Nagyvárad), Moskovits Miksa és családja (Nagyvárad), Erber Dezső (Temesvár), Goldzieher Mártonné (Kisjenő), Somló István (Kisjenő), Heymann Béláné (Kolozsvar), Kolliner Jánosné (Nagyvárad), Lichtmann Miksa és neje (Nagyvárad), Aradi Hajósegylet, Arad-Csanádi Takarékpénztár r. t., Aradi Háztulajdonosok Szövetsége, Bánáti Bankegyesület r. t., Böhm mérnök, dr. Berger Ernő, Bing János, Balázs Ferenc, Baeder r. t., Bloch Janka, dr. Brásch Aladár, ifj. báró Bedeusz Károly, Böhm Géza, Soc. Bancara Romana S. A., Brandt István, Bloch Lajos, Bánfi Sándor, Crisan György, Dési Károly és neje, Dávid István, Darányi János, Dénes Izor és neje, Embey Iván, Erdős Árpád, dr. Földes Béla és családja, Fried Sam, dr. Fischer Jenő, Funkelstein István és neje, Fischer Mór és neje, Franco Romana, Goldschmidt Bankház, dr. Gabos Jenő, Guy Teodor és családja, Góth Ede, dr. Halászné, Hammer Lajos, Horovitz Tibor és neje, Insi.

torisz Ferenc és neje, Kornis Tstverek, Kornis Ármín, Klein József és neje, dr. Kilenyi Zoltán és neje, Kormos Zoltán, Kócsy Jenő, Kohn László, özv. Löbl Gyuláné, ménesi Lócs Rezső, dr. Lutai Cornel, dr. Lucutia János, Mairovitz Imre és neje, Mándy Ilonka, Neuländer Ferenc, Ney István, Piso János, Pellegrini Virgil, Probst Mihály, Ransburg Sándor és neje, dr. Róth Marcell és neje, Reismann Samu, Ráskai Miksa és neje, Rosenberg Irma és Boris, Reismann Jenő, dr. Somló Ármín, Somló István, Schwartzné-Wachslar Gunda, Seidner Irén, Stefanescu Simion és neje, S. Schmidt Lonci, Sándor Ferenc, Stanip Hans, özv. Salgó Henrikné, dr. Serbanu György, dr. Székely Inigóné, dr. Székely Aladár, Szilágyi Jenő, Szende Lajos, Szántó Szerén, dr. Windholz Béla és neje, Weisz Oszkár és neje, Wiesel Jenő és neje, dr. Vörös László.

Egész virágerdő veszi körül nagydoroghi Stauber József ravatalát, rózsák, szekfűk, szegélyezik a komor koporsót... a nyár leg szebb virágai közepette pihenve, vesz bucsut a halott Stauber József a rohanó Élettől, hogy a csend és nyugalom örök birodalmának lakójává váljon...

Megszűnt a krízis

dacára, hogy az árak emelkednek

STRASSER-cég

még mindig tartja a régi

OLCSÓ ÁRAT:

3 mtr. tiszta gyapjuszövet egy ruhára	Lej	195
1 „ 130 cm. széles tiszta gyapjuszövet	„	110
1 „ 140 cm. széles férfi ruhaszövet, gyapju	„	98
1 „ 140 cm. széles diák khaki szövet	„	108
1 „ divat női ruhaszövet 45, 56.	„	60
1 „ la zephír 13, 15,	„	24
1 „ zsinór barchend fehér (alkalmi vétel)	„	32
1 „ batist chiffon	„	28
1 „ pizama flanel	„	20
1 „ mintás Cord-bársony	„	56
1 „ színes tussor alsóneműre 24, 30.	„	38
1 drb. rojtos törülköző	„	18
1 „ diák cloth paplan	„	275
1 „ divaternyő	„	98
1 mtr. előhírasos internátusi ágylepedő 140 cm széles	„	54
1 „ internátusi kloth kötény	„	78

Strasában dől el a dunai konföderáció sorsa

Benes csehszlovák külügyminiszter a jóvátételek eltörlése mellett foglalt állást — Tizenhárom állam vesz részt a stresai konferencián, amely hétfőn kezdődik.

Legjobb esetben is egy év múlva mutatkozik eredmény

A nemzetek vezetői ismét konferenciára ülnek össze hétfőn Stresában... Ugy érezzük, mindegy az, hogy Stresának, Lausanneknak vagy akármi másnak hívják azt a várost, ahol Európa gazdasági, pénzügyi helyzetének bonyolult gordiusi csomóját oldozgatják, mert a helyzet egyelőre — változatlan. A városnevekkel obligát jelzőként felsorakozó konferenciák sok reménnyel kecsegtetnek, de a tűz csakhamar kialszik és ismét megoldás nélkül várnak a problémák — egy újabb konferenciára.

A varsói agrárkonferencia határozatban mondotta ki, hogy javaslatának előterjesztésére Stresát választja döntő fórum gyanánt. Ennek következtében a stresai konferencia fontosságában egyenrangúvá emelkedett a lausannei konferenciával. A stresai konferencián le tárgyalandó hivatalos népszövetségi elaborátum nem áll ugyan teljes összhangban az adós államok elengedhetetlennek nyilvánított követeléseivel, mégis bírja a résztvevő államok hozzájárulását.

A Stresában tartandó nemzetközi konferenciával kapcsolatban dr. Benes csehszlovák külügyminiszter olyértelmű nyilatkozatot adott, hogy a stresai konferencia alapján véve nem egyéb, mint a franciák Dunamedence-tervének megbeszélésére adott alkalom. Ezt az is alátámasztja, hogy külön meghívót küldenek Bulgáriának és Lengyelországnak, tehát annak a két államnak, amelynek a dunai koncepcióba való felvétele volt eddig egyetlen akadálya a dunai konferencia létrejöttének.

Benes szerint a stresai konferencia feladata a gazdasági kérdések megoldásán kívül a pénzügyi egyensúly helyreállítása. Benes interjújából arra következtetnek, hogy a csehszlovák külügyminiszter valószínűleg azoknak az oldalára fog állani, akik a jóvátételi fizetések teljes eltörlését követelik Stresában. A stresai konferencia eredményének jó hatása a legoptimistább következtetések szerint is csak egy év múlva mutatkozik Európa gazdasági életében. A stresai konferencia részt vevő államai eddig a következők: Románia, Magyarország, Jugoszlávia, Görögország, Bulgária, Lengyelország, Németország, Ausztria, Franciaország, Belgium, Anglia, Svájc és Hollandia.

Párisból jelentik: A hétfőn megkezdődő stresai konferencia elnöke: Georges Conday tegnap, elutazása előtt még egyszer behatóan tárgyalt Herriot miniszterelnökkel és a francia pénzügyminiszterrel, majd ma reggel Stresába utazott. Budapestről Telszky János és Prónay miniszterelnökségi államtitkár utaztak a konferenciára.

ABBZIA HOTEL CONTINENTAL és dependancái

az adriai Riviera legmodernebb és legnagyobb komforttal berendezett száll. odája. Abbazia legszebb helyén. Kittiő konyha. — Tennisz. — Garage. — Tengeri fürdők a házban. — Apartementok fürdőszobával. Teljes ellátás már napi 35 lírától feljebb.

A temetkezési csoportok különválása

ügyében a jövő héten dönt véglegesen a Polgári Jótékony Egyesület választmánya Választmányi ülést tartott tegnap este a Polgári Jótékony Egyesület vezetősége —

Az ügyészek véleménye — Békés megoldás felé

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület választmánya tegnap este ülést tartott, amelynek napirendjén az egyesület két temetkezési csoportjának különválási ügye szerepelt. Mint emlékeztetés, az Aradi Polgári Jótékony Egyesület két temetkezési csoportja annakidején hosszúságos viharok után elhatározta, hogy megválnak az anyaegyesülettől és külön jogi személyiséget szerez magának. A temetkezési csoportok taggyűlésének ezt a határozatát később a Polgári Jótékony Egyesület választmánya, majd pedig annak közgyűlése is jóváhagyta, most tehát az maradt hátra, hogy a különválást és a külön jogi személyiség megszerzését a gyakorlatban is végrehajtsák.

A Polgári Jótékony Egyesület tegnap esti választmányi ülésén ezeket a módszereket vitatták meg. Az ülésen, amelyen Anghel István dr. elnökölt, dr. Cotioiu Romulus, az egyesület ügyésze terjesztette elő az ügyészi véleményt, amelyet dr. Gabos Jenővel együtt szerkesztett a temetkezési csoportok különválásának ügyében. Arra való tekintettel, hogy Gabos Jenő dr. jelenleg nem tartózkodik Aradon, a választ-

mányt úgy határozott, hogy a végleges döntés kimondása előtt bevárja dr. Gabos Jenő hazatértét, ami a jövő héten következik be.

A jogászok véleménye kiterjedt úgy arra, hogy a tagok egyenként lépjenek át az új jogi személyiség kebelébe, valamint arra is, hogy miképpen lehetne kollektív módon, taggyűlés határozata által a jogi személyiség elnyerését biztosítani. A második alternatíva megvalósításakor a 3500 tagnak legalább kétharmad része kell hogy jelen legyen a taggyűlésen. Ebben az esetben azonban még mindig nem biztos, hogy azok, akik a különválást nem szavazzák meg, nem fognak-e a Polgári Jótékony Egyesület ellen keresettel fellépni. Mindkét megoldás alkalmával az lenne a cél, hogy a különválás lényegében is megtörténjen és hogy ennek következtében az egyesület megszabaduljon a felelősség alól, amelyet az által vállalt, hogy a temetkezési csoportokat megalapította. Tekintve azt, hogy a tagok most már megnyugodtak, remélhető, hogy békés uton fog megoldódni az ügy.

Higiénikus és
tánogimnasztika
zone-ritmikai nevelés,
testtechnika, akrobatika,
improvizáció, művészi tánc.

PATAKY gimnasztikai és ISKOLA mozgásművészeti

KELET-EUROPA egyetlen **WIGMAN** iskolája

Strada Alexandri (Salac-uca) 6.

Beiratás: 10-1-ig, 4-6-ig.

Osoportok:
gyermekeknek, le-
nyoknak, asszonyoknak
minden korban minden foknak.
Olesó tisztviselő kurzusok.

Tanerő és művészképzés: előkészítés a drezdai **WIGMAN** diploma-vizgára és a bucaresti áll. vizgára.

Varzaru őrnagy kalandos szöktetését elmondja egy Aradon tartózkodó szemtanú

A kalandos körülmények között megszöktetett őrnagy együtt utazott egy medgyesi gyógyszerésszel — Az őrnagy levele Oroszországból

Két évvel ezelőtt, szeptember vége felé fedezte fel a bucaresti-i állambiztonsági hivatal azt a nagyarányú kommunista összeesküvést, amelybe az ismertnevű publicista, *Aradi* Viktor is bele volt keverve. A kommunisták, akik állandó összeköttetést tartottak fenn a Szovjet-telel, a Calea Grivitei-n levő „Radio, Foto, Fono” cégtáblával ékeskedő üzletben cserélték ki azt az anyagot, amelyet a Szovjet szolgálatában álló, de a román hadseregben szolgálatot teljesítő *Varzaru* őrnagytól kaptak.

A felderített nagyarányú összeesküvés fő-tárgyalása napokon keresztül állott az érdeklődés homlokterében és *Varzaru* őrnagyot lefokozásra, valamint husz évi kényszermunkára ítélte a bíróság. Büntetésének kitöltése helyéül a nagyenyedi fegyintézetet jelölték ki, ahová erős fedezettel szállították le a hosszú rabságra ítélt egykori törzstisztet. Azután hónapokon keresztül megszünt az érdeklődés a nagy per iránt, mignem az elmúlt év telén elterjedt annak a híre, hogy az őrnagynak sikerült megszöknie a fegyintézetből. Meg nem állapítható módon polgári ruhát szerzett és a délutáni órákban az alkalmas időpontot felhasználva, őreinek éberségét kijátszotta és könnyed eleganciával kísértél a fegyházból a városba. Nyugodtan és kényelmesen haladt tovább, minden biztonnal előre meghatározott cél felé, szerencsétlenségére azonban a sors két fegyőrt hozott vele szembe, akiknek ismerősként tünt fel a jólöltözött férfi arca. Igazolásra szólították fel és *Varzaru* őrnagy egy negyedóra múlva már ismét ott állott a fegyház igazgatója előtt.

Ami csak detektivregényben fordul elő

Most már szigorúan őrizték a veszedelmes rabot, akinek érdekében ugylátszik rejtélyes erők dolgoztak és aki látszólag beletörődött a megváltoztathatatlanba. Csupán csak egy kérése volt, vigyék le a vacaresti-i fegyintézetbe, ahol többi társai is vannak és ahol valahogyan „otthonosabban” érzi magát. A kérésnek a fegyház felettes hatósága eleget tett, mert hiszen a volt őrnagy inkább súlyosított helyzetén, amidőn a vacaresti-i fegyházból való átszállítását kérte, semmint hogy az valami könnyítést jelentett volna számára. Igaz ugyan, hogy előbb gondosan áttanulmányozták a kérést, fontolóra vettek minden eshetőséget, azonban az ügy rendkívül egyszerűnek és ártatlannak látszott.

Ekkor következett be az a ravasz fordulat, amely csak jól kiagyalt detektivregényekben szokott előfordulni. A nagyenyedi fegyintézet igazgatójánál megjelent két tiszt, akik felmutatták a miniszterium irásos utasítását arra vonatkozólag, hogy *Varzaru* őrnagyot kísérjék át a vacaresti-i fegyházból. A fegyház igazgatója maga elé hozatta *Varzarut*, felszólította, hogy holmiját csomagolja össze, azután szabályszerűen átadta foglyát a két katonatiszt-

nek, akik meglazították revolvertáskájuk szíját arra az esetre, hogyha azt a veszedelmes rabbal szemben használni kellene s azután az őrnaggyal együtt eltávoztak a fegyházból. *Varzaru* őrnagy neve a nagyenyedi fegyintézetben már csak a kimutatásokban szerepelt, midőn tegnap moszkvai bélyegzővel érkezett levél a fegyintézet igazgatójához. A levél bombaszzerűleg hatott. *Varzaru irta, a volt román királyi őrnagy, aki megköszönte, hogy lehetővé tették számára a szökést és egyben közölte, hogy a Szovjet-hadsereg szolgálatába lépett tábornoki ranggal.*

A hír ilyen formájában kissé valószínűtlennek látszott s meg volt az a bizonyos ponyvaregény mellékize. Most azonban Aradon tartózkodik *Birman* Gyula volt aradi, jelenleg medgyesi drogéria-tulajdonos, aki történetesen ugyanakkor utazott el Nagyenyedről, amikor

Varzaru őrnagy két tiszti kísérelőjével szintén vonatra szállt — állítólag Vacaresti felé. A két tiszt és *Varzaru* ugyanabba a szakaszba szállottak be, amelyikben *Birman* ült, akinek felüti a két katonatiszt, akik revolverrel felszerelve kísérték a harmadik, intelligens megjelenésű férfit. Egész magatartásukon látszott, hogy hivatalos minőségben utaznak, míg *Varzaru* őrnagy a helyzet komolyságához mérten foglalt közöttük helyet. Brassóig mentek együtt, a három férfi ezalatt az ut alatt egyetlen szót sem szólt egymáshoz. Az őrnagy látszólag szendergett az ülés egyik sarkában, míg két kísérelője látszólag éber figyelemmel őrködött felette.

Varzaru őrnagy titokzatos útja

Birman Brassóban elhagyta a vonatot, *Varzaru* őrnagy pedig tovább folytatta útját, a kiállított kísérelőjével szerint Vacaresti, de valószínűleg távolabbi célok felé, amelyeket sikerült is elérnie. Vele együtt természetesen eltűnt a két állítólagos tiszt is, akik zseniális trükkkel szabadtították ki társukat a fegyházból s akiknek terve szinte halálos biztonsággal volt előre kiszámítva és felépítve, amit bizonyít nemcsak az őrnagy levele, hanem a volt aradi drogéria-tulajdonos is, aki együtt utazott *Varzaru*-val, a szökésben levő szovjetkémmelel.

Megérkeztek úgy férfi, mint női téli kabátszövetek

a segesvári szövetgyár aradi vezérképviselőéhez nagy választékban.
Ujdonságok! Olesó árak! Jó minőség!

Vajda Béla, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér)

A fekete-szesz-ügyben megsemmisített jegyzőkönyveket bekérte Aradról a miniszterium

Áttanulmányozás után a bizonyítás kiegészítését kérik -- Ujabb fordulat előtt a fekete-szesz-ügy -- Vizsgálat egy szeszgyár ellen

A pénzügyminiszterium néhány nappal ezelőtt küldötte le Aradra azt a felebevezést, amelyet az aradi törvénytörvényeknek, a „feketeszesz” néven ismeretes kihágási ügyben hozott ítélete ellen nyújtott be. A felebevezésben a miniszterium rámutat arra, hogy az ítélet alkalmával per analogiam vették a vámtörvényt, amely bizonyos meghatározásokat ismer a vámkihágások megállapításával kapcsolatban. Ugyanis a vámbírság kiszabása alkalmával külön megállapításra szorul, hogy azt nappal, vagy éjjel követték-e el, közvetlen a határon, vagy az ország belsejében. Ezeknek figyelembevételével állapítják meg a bírságot is. Ezzel szemben a szesz-törvény nem disztinvál, a vonatkozó rendelkezések szerint tökéletesen mindegy, hogy a kihágást hol és mikor követték el. A miniszterium jogi szempontból tévedésnek minősítette a vámtörvény figyelembevételét és a felebevezésben, kérte a táblát az ítélet megváltoztatására.

Ebben az ügyben most újabb fordulatot jelent a leirat, amelyet a miniszterium küldött Aradra és ebben felkéri az illetékes pénzügyi hatóságot, hogy mindazoknak a jegyzőkönyveknek másolatait, amelyeket annak idején a törvénytörvény megsemmisített, haladéknélkül küldje fel a miniszteriumba. A leirat annál inkább keltezt érthető feltűnést, mert a tárgyalások alkalmával, — mint emlékeztetés — az ítéleteket azzal indokolta a törvénytörvény, hogy a pénzügyi hatóságok által felvett jegyzőkönyveken alaki hibák vannak, amelyek miatt azokat semmisnek kell minősíteni.

A leirathból az illetékes hatóságok arra kö-

vetkezhetnek, hogy a miniszterium át akarja tanulmányozni a felvett jegyzőkönyveket és minden valószínűség amellel szól, hogy azok áttanulmányozása után a vizsgálat és bizonyítás kiegészítését fogja kérni az illetékes igazságügyi fórumtól, amely abban az esetben, ha ezt elrendelik, esetleg nemvárt fordulatokat jelenthet.

Maga a fekete-szesz-ügy komplexuma még nincs teljesen befejezve. *Taranu* Viktor pénzügyi vezérfelügyelő most fejezte be a vizsgálat utolsó fázisát, amely egy szomszédos megyében levő szeszgyár ellen irányult. Az erre vonatkozó jegyzőkönyveket *Taranu* Viktor vezérfelügyelő magával vitte Bucarestbe, ahol a miniszteriumtól kérte a kirótt bírság jóváhagyását és a további eljárás lefolytatását a szeszgyáros ellen.

A kárpáti szinpompás enyhe, napos nyarutó legideálisabb idő gyógytartózkodásra.

21 napos teljes pausálkurák ára Rheuma, köszvény, ischiasz, neuralgiák ellen

TRENCSENTEPLICZ

gyógyfürdőn mindössze **6,880 lel**

(az árban: lakás, teljes ellátás, thermális gyógytényező, orvosi kezelés, kurtaxa, kiszolgálás foglaltatik.) — **50% utazási kedvezmény.**

Felvilágosítások: Fürdőigazgatóság, Trencsánke-Teplíce, CSR.

Elköltözés végeft eladó

Comlăuşon (Őszentanna) Aradmegye
egy ház berendezett üzlethelyiséggel,
lakással és mellékhelyiségekkel
Bővebbet a községi bírónál. 2867

ROMAIN ROLLAND és UPTON SINCLAIR LEVELE SZÁNTÓ GYÖRGYHÖZ

Értékes és érdekes kéziratok az Aradon élő ismert magyar író birtokában — Egy Beethoven-rézmetset utja Romain Rollandig — „A szellem sohasem vak” — írja Szántó Györgynek a világhírű Romain Rolland levelében

— Hogyan tudta meg Upton Sinclair, hogy regényei magyar nyelven is megjelentek —

Hatalmas iratcsomók, levélkötegek hevernek előttem az asztalon... Szántó György tíz éves írói multjának emlékei, színes reminiscenciák, amelyek nemcsak tartalmuk, íróik neve miatt válnak értékesé, hanem külön érdekességük az, hogy mindegyikhez egy-egy nem mindennapi történet fűződik. Több száz ismert és ismeretlen levél, vagy valamikor, talán néhány év előtt még ismert s azóta a feledés homályába zuhant nevek huzódnak meg a levelek alsó jobb sarkában. Szántó György most gyűjtötte össze valóban kiterjedt és eredeti levelezését, sárga dossziéba sorozva, betűrendi összeállításban. A tekintélyes levéltömegből kihalásznak néhány különösképpen értékes iratot, amelyekről Szántó György szívesen mesél. Elmondja, hogy felesége segítségével rendezgeti levelezését és beszélgetés közben egyik-másik sárga dossziéből előkerülnek a legértékesebb darabok. Egy elfakult, törődött boríték az első, az „R” betűs csomagban rejtőzött eddig, most előbukkan. Valamikor kék színe lehetett, de most szürkés, kopott. Az idő viselte meg, hiszen postabélyegzője 1921-et mutat. Jellegzetes, egyéniséget tükröző irással áll rajta: *Herrn Georg Szántó, Wien, Neubaugasse 71. I. Etage, Türe 15.*

— Ez a levél ugyszólván lelki étappe-ot jelentett életemben... — mondja Szántó György halkán. — Néhány héttel azután történt, hogy a csapás ért. Unokabátyám, Neubauer Pál, aki ma is Bécsben él, elküldte utolsó képzőművészeti alkotását, egy rézmetsetet, amely a keresztrefeszített Beethovent ábrázolta *Romain Rollandnak*. Erről én mit sem tudtam, nem érdekelt akkor semmi... Bátyám megírta Romain Rollandnak azt is, hogy milyen csapás ért és erre néhány nap múlva jött ez a levél... — kiveszi a borítékból az elfakult levelet, amelyen mindvégig ugyanaz a jellegzetes, egyéni írás látható, ami a borítékot díszítette. Svájci keltezés, majd a megszólítás: „*Cher Monsieur Szántó!*”

— Ez a levél volt az első vizsgálató sugar szerencsétlenségemben — mondja Szántó. — Igazán nagyon jól estek Romain Rollandnak azon szavai, hogy én, mint festő éppen olyan keresztet viselek, mint Beethoven, aki zeneszerző létére süket volt, így teljes mértékben átérzhetem a Beethoven vállaira nehezedett kereszt súlyát és „*Jean Christophe*” tragikus sorsát... Olyan mondattal fejezi be, amit csak Romain Rolland megértő lelke, francia finomsága diktálhat: „*A szellem sohasem vak!*”

Benedek nagyapó levele

Szántó György elhallgat, majd visszatér arcára lelkes mosolya és — a fakó levélborítékba csuszítja a levelet, melyet Szántóné visszahelyez az R betűs dossziéba, a mult emlékei közé. Most a „H” betűl kerül sorra. — Arthur Holitscher a magyar származásu, kiváló kutató, akinek ázsiai utjáról megjelent könyvét méltatta Szántó György a „Korunk” egyik számában. Holitscher meleg hangú levélben köszöni meg Szántónak „*az értelemnek és megilletődésnek oly szép és értékes formájú nyilatkozatát, mint amint Szántó György cikke tanúsít*” műve iránt.

— Ez az érdeklődés annál is inkább jól esett Holitschernek, mert mint levelében írja, *mindenütt a világon, ahol kultúremlékek élnek figyelemmel kísérték munkáját, csak hazájában bánták vele mostohagyermekként és teljesen ignorálták műveit, kutatásait. Az első magyar nyelven megjelent cikket én írtam róla és ez*

hozott összeköttetésbe bennünket... De menjünk tovább, nyissuk fel a „B” betűs dossziét... Meg akarom mutatni Benedek Elek nagyapó és fia, Benedek Marcell leveleit, ezek is érdekesek. Sajnos, Benedek Elek levelének most már az adja meg különös értékét, hogy azóta elköltözött az élők sorából...

Kisbaczoni keltezés után így kezdődik a levél:

„*Kedves György! A Te március 21-én kelt leveledet jó három héttel később halásztam ki, amely éppen a Te leveled kelte s az én hazatérkezésem közt halmozódott össze. Teljes két hetet utaztam Budapestről hazáig, innen a magyarországi, hogy oly későn köszönöm meg a Babel Tornyt. Ezt a regényt már tavaly a kezembe nyomta Szentimrei Jenő, mindjárt bele is pillantottam s a két első sorát elolvastam szóról-szóra ezt mondanék Jenőnek: Ebből a két sorból már látom, hogy a te Szántó Györgyöd író. Itthon első dolgom az volt, hogy elolvassam és Marcell fiammal is elolvastassam. Most már ketten állapítottuk meg, hogy író vagy, mégpedig nagy író...*”

Benedek Nagyapó végül így fejezi be: „*Isten segéljen Téged még sok-sok Babel-tornyára! Mélységes szeretettel: Elek nagyapó.*”

Upton Sinclair és a magyar kiadók

Bár Szántó György nem mondja, de úgy érzem, ez a levél is egyike legkedvesebb emlékeinek... Benedek Marcellnek egy egész kötet levele van s míg az első, amelyben Szántó egyik regényéről mond kritikát „*Igen tisztelt uram!*” megszólítással kezdődik, a többiek már a két íróember között kifejlődött őszinte barátságról tanuskodnak.

A legérdekesebb levél történetét a végére tartogatja Szántó György. Upton Sinclair külön dossziéja kerül elő. Gépirásos, üzleti jellegű levelek. Sinclair sajátkezű autogrammjával. Szántó György elbeszéléséből csakhamar kiderül az üzleti jelleg magyarozata:

— Csakugyan eleinte üzleti összeköttetésben voltam Upton Sinclair-rel — meséli.

ENEZIA HOTEL ASTORIA

— Carlo Fiabere. — A Szent Márk-tér közvetlen közelében. —

ÖRÖKITSE MEG HANGJÁT GRAMAFON LEMEZEN

KÉT OLDALAS GRAMAFON LEMEZ FELVETELI DÍJA ÉS ÁRA LEI 80.—

GRAMAFON FELVEIELEK EGÉSZ NAP

Délelőtt 9—12-ig. Délután 3—7-ig

VÉRTES RÁDIO ÜZLETBEN

BULEV. REG. FERDINAND, Str. Closca (Szt. László-u.) sarkán.

Igazán nem mindennapi körülmények hoztak össze a legmarkánsabb amerikai íróval. Sinclair ugyanis barátai révén egy prospektust adott ki, amelynek egy példányát kezembe került. Meglepetve láttam, hogy amidőn műveinek fordításairól emlékezik meg Sinclair, a prospektusban beszámol arról, hogy a világ minden tájáról, minden nemzet fiától kapott leveleket és mandzsuriakat, koreaiakat, japánokat, ausztráliai bennszülöttek által írt, Azsia, Afrika minden részéről kelteztet leveleket közöl le — csak magyar nyelvű irást nem. Erre megkérdeztem levelben Upton Sinclairtől, hogy miért nem tesz említést magyar olvasótáboráról, holott tudomásom szerint hatalmas írógárda és olvasóközönség áll a magyar nép fiai között is Sinclair mellett. Ezeknek a nevében óhajtottam kiegészíteni a hiányt, amit a prospektusban tapasztaltam. Erre a levelomre megdöbbenő választ hozott a pósta: *Sinclair csak tölem tudta meg, hogy regényei magyar fordításban is megjelentek és rendkívül megütközött azon, hogy művei ilyen „kalozok” kezébe kerültek. Pedig Upton Sinclair legkevésbé sem érdekember, mert legutóbb 50.000 dollárt kintt neki az egyik nagy amerikai filmvállalat valamelyik regényének filmjogáért és nem adta oda, mert meggyőződése, hogy regényei nem filmre való. Csupán antiszociálisnak tartotta, hogy ne fizessék meg bárkinck is a munkáját. Felkértem, hogy referáljak neki kimerítően a magyar nyelven megjelent regényeiről és lépjen azonnal érintkezésbe a kalózkiadókkal. Én megtettem a jogi lépéseket az ügyben és így jutott aztán Upton Sinclair a magyar fordításokért járó tantiémjeihez.*

— Később természetesen személyes témákról is leveleztünk — fejezi be Szántó György és megemlíti még, hogy Upton Sinclair ki akarta adni az „Ötszínű ember” című regényét angol fordításban, de egész Amerikában nem talált megfelelő magyar-angol fordítót... Majd a levelek visszatérnek dossziéjukba. Szántó György tízéves írói pályafutásának színes emlékei közé...

Csányi Pirokta.

A nyugdíjasok ezrei perlik az államot

Próbaper az aradi járásbírósa előtt — A mai tárgyalás — A kincstár képviselője a kereset visszautasítását kérte

Az állami nyugdíjasok, akik hónapokon keresztül vártak illetményeik kiutalására, több ízben próbálták meg békés úton megkapni törvényes járandóságukat. A kiutalás helyett azonban csak ígéretet kaptak s midőn látták, hogy békés úton nem érnek célt, egymás után adták be a keresetet, amelyben a nyugdíjpénztárt perelték elmaradt illetményeikért.

Az aradi járásbírósa az elmúlt hó folyamán két aradi nyugdíjas adott be keresetet Kálló György útján és körülbelül 100.000 lej elmaradt nyugdíjilletményt követeltek a nyugdíjpénztártól. Andrea Lázár és Tripa János aradi nyugdíjasok keresetükben arra kérék a járásbírósa, hogy a perfelvételre tűzzön ki határidőt és arra idézzék meg a nyugdíjpénztár jogi képviselőjét is.

A járásbírósa augusztus 20-ra tűzte ki

az első tárgyalási határnapot, amelyen azonban a nyugdíjpénztárnak elküldött idézésében vonatkozó vétiv nem érkezett vissza. A bíróság a mai napra tűzött ki újabb tárgyalást, amelyen a kincstár képviselőjében Lepa Valér dr. ügyvéd jelent meg, aki a kereset visszautasítását kérte és egyben a kincstár nevében kifogásokkal élt a kereset ellen. A két felperes ügyvédje azonban rámutatott arra, hogy a szabolcsi járásbírósa már tárgyalta hasonló nyugdíjügyet és ennek az ítéletnek, mint precedensnek alapján kérte az aradi járásbírósa, hogy a folytatolagos tárgyalásra újabb határidőt tűzzön ki. Egyben kifejtette azt is, hogy Andrea és Tripa nyugdíjasok keresetét mint próbaper szerepel az aradi bíróságnál.

A járásbírósa a folytatolagos tárgyalásra szeptember 17-ét tűzte ki.

LEGUJABB

A Hajós négyese kiesett a további küzdelmekből

Cserhádi is szerencsétlenül versenyzett — Belgrádi jelentés

Belgrádból jelentik: Az evezős Európa-bajnokság tegnapi selejtezői után a helyezetlenek reményfutásaira került sor. Sajnos, a románok szereplését nem kísérte szerencse, ugyanis a Hajós bajnok-négyese harmadik lett, így a további küzdelemben nem vehet részt. **Eredmények:**

Kormányos négyes: 1. Jugoszlávia 6:55.4 mp., 2. Belgium 7:14.43 mp., 3. Románia 7:16.18 mp. Az első kettő a tegnapi helyezettek mellett a döntőbe jutott.

Skiffben: 1. Jugoszlávia 7:01 mp., 2. Svájc 7:06 mp., 3. Hollandia 7:24.45 mp. Eszerint Cserhádi is kiesett a további küzdelemből, mert a megtartott versenyek első helyezettjei mellett

a mostani első és második vesz részt a döntő küzdelmében.

Kormányos pair or: 1. Lengyelország. Itt a starter elmulasztotta az időmérést. 2. Olaszország. Mindkettő továbbjutott.

Kormányos nélküli négyes: 1. Olaszország 6:48.3 mp. Csak az első olasz hajó került a döntőbe.

Nyolcasban: 1. Jugoszlávia 6:45 mp. Így Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország és Franciaország reprezentánsai mellett a jugoszlávok is indulnak a döntő során.

A Hajós négyesének balsikerét a szokatlan hajóval magyarázzuk, de ettől függetlenül a tandíjat meg kell fizetni.

Súlyos autókatasztrófa áldozata lett Zeileis professzor, a magasfeszültségű árammal történő gyógymód feltalálója

50 méteres szakadékba zuhant a gépkocsi — Zeileis felesége szörnyethalt

Linzből jelentik: Súlyos autószerencsétlenség híre érkezett Galspachba, ahol tudvalevőleg a magasfeszültségű árammal történő gyógymód apostolának, Zeileis professzornak szanatóriuma működik. A hír szerint Zeileis professzor, aki családjával együtt az oiasz Rivierára utazott nyári pihenőre, Montfalcone közelében autózott. Utközben, eddig még felderítetlen okokból kifolyólag, az autó fékje eltört és a soffőr elvesztette uralmát a gép felett. Az autó lerohant az országútról és egy körülbelül 50 méter mélységű szakadékba zuhant. Egy utánuk haladó gépkocsi utasai vették észre a szerencsétlenséget és segítséget hoztak Montfalconéból. Az autó roncsai alól sikerült kiszedni Zeileis professzor és felesége,

valamint a soffőr élettelen testét. Nyomban orvosi kezelés alá vették őket. Zeileisné azonban már halott volt, miután koponyatörést szenvedett, míg a professzor és a soffőr állapota súlyos.

A szerencsétlenség híre nagy megdöbbenést keltett Ausztriában, ahol — mint emlékeztet — annakidején erős harcok folytak Zeileis és a gallspachi szanatórium gyógymódja körül. Az egész orvosvilág Zeileis ellen fordult, ez azonban nem akadályozta meg a professzort, hogy továbbra is folytassa munkáját. Az ellene lefolytatott kampány dacára is Zeileisnek sok híve van Ausztriában, akik a legnagyobb megdöbbenéssel vették tudomásul a magasfeszültségű gyógymód feltalálójának szerencsétlenségét.

Elegáns aradi szélhámosnőt fogott el a kolozsvári rendőrség

Kun Mária, alias dr. Greta Bachner végigszélhámoskodta az erdélyi városokat — Az aradi rendőrség is körözte — Temesvárra szállították az elegáns szélhámosnőt

Kolozsvárról jelentik: Szenzációs fogást csinált tegnap a rendőrség bünyügyi osztálya. Több hétig tartó nyomozás után Ghica komisszár, a bünyügyi osztály helyettes vezetője, a Központi-szállodában letartóztatott egy nagystíli szélhámosnőt, aki Kolozsváron dr. Greta Bachner álneven szerepelt. A szélhámosnő bünyügyének szálat Temesvárra és Aradra vezetnek, ahol az al-dr. Greta Bachner a büntettek egész sorozatát követte el.

Lopott, csalt s éppen úgy bejáratos volt nagyobb kereskedő cégekhez és ipari vállalatokhoz, mint ahogy otthonos volt az összes előkelőbb szállodákban. Aránylag rövid idő alatt végigszélhámoskodta Temesvár, Arad, Brassó, Bucuresti és Nagyvárad összes jobb szállodáit, még külföldön, Bécsben és Budapesten is „működött”. Az elegánsan öltözött, jóméjű asszony, aránylag fiatal, 36—38 év körüli asszony, biztos, fölényes fellépésével, mindenütt gyors eredményt ért el.

„Dr. Greta Bachner vagyok... férjem ismert nevű orvosprofesszor Bécsben”, — rendezően így mutatkozott be mindenütt és véletlenül sem felejtette volna el hozzátenni, hogy — Bécsben milliói vannak. Megtévesztő nagyuri allűrjei megvoltak hozzá. Perfektül beszél németül és magyarul. Az állítólagos dr.

Greta Bachner ügyes trükkel csakhamar megismerkedett egy bucuresti-i szállodában a kolozsvári Kovách Zoltánnal s még ugyanaz nap több ezer lejes pénzköcsönt kért tőle. Kovách csak akkor tudta meg, hogy szélhámosnővel volt dolga, amikor az asszony már eltűnt a szállodából.

Egy másik alkalommal Bachner Greta asszony látogatást tett a kolozsmegyei Gyervásárhelyen, ahol az ottani kőbányára vonatkozólag „hivatalos minőségben” tárgyalt Veres János gazdálkodóval és csak a véletlenen múlt, hogy nagyobb összeg erejéig be nem hálózta.

Az aradi és temesvári hatóságok körözöttáviratára a kolozsvári rendőrség is megindította a nyomozást, ami tegnap azután eredményre is vezetett. Megállapítást nyert, hogy az ál-milliomosnő több mint 8 napja Kolozsváron tartózkodik. Előbb az Astóriában bérelt lakást, majd négy nap múlva onnan „angolosan” távozott s a Központi-szállodába költözött. Letartóztatásakor fölényt mutatva erőlyesen tiltakozott elfogatása ellen, de amikor a rendőrségen ráolvasták, hogy a dr. Greta Bachner álnev mögött Kun Mária rejtőzik, megtört és beismerő vallomást tett. Kovách Zoltánnal történt szembesítése után ma este Temesvárra szállították, ahol átadják az ottani ügyészségnek.

Modern esillárt tervez készít:

Pintér & Co.
tűkőrgyár. Gyári árak!

Papen új kormánypartot alakít

A német kancellár egy pártba egyesíti a konzervatív elvek harcosait

Stuttgariból jelentik: A centrum-párt egyik hivatalos organuma, a *Deutsches Volksblatt* vezércikkben számol be arról, hogy Papen új kormánypartot alakításán fáradozik, melyben mindazok a pártok részvennének, melyek a konzervatív elvek mellett harcolnak. Elsősorban az acélszakosokra és a többi hasonló elvű szervezetre számít Papen új kormánypartjának megalakításánál.

Beuthenből jelentik: Az öt halálraítélt nemzeti szociálistát, akiknek büntetését fegyházra változtatták át, ma szállították el kora hajnalban a grossostelitz fegyházba. A rabok szállítása zavaró momentumok nélkül folyt le, ami annak köszönhető, hogy a nemzeti szociálisták nem tudták az elszállítás időpontjáról. Hír szerint Hitler megesküdött, hogy bármilyen körülmények között kivívja szabadlábrahelyezésüket.

Alarcos banditák

fényes nappal kifosztottak Csikágóban egy autobuszt

Newyorkból jelentik: Csikágó központjában a Michigan Avenuen pénteken három alarcos bandita a legforgalmasabb időben megtámadott egy autobuszt s menet közben kirabolta az utasokat. A támadás példátlan vakmerőséggel játszódtott le. A három férfi észrevette, hogy egy fiatal banktisztviselő négy száz dollárt vett magához a pénztárból, amelyet egy céghez kellett volna elvinnie. A banditák utána mentek a leánynak, aki felszállt egy autobuszra. Amikor az autobus már mozgásban volt, az egyik bandita a soffőr mellé ugrott, revolvert szegzett a mellének és ráparancsolt, hogy hajtson a leggyorsabb tempóban és ne vegye figyelembe a forgalmi rendőrök jelzéseit sem. A két másik férfi közben behatolt a kocsijáékba és előreszeggett revolverrel kényszerítették a zsufolt autobus utasait, hogy adják oda értéktárgyaikat. A fiatal banktisztviselőtől is elszedték négy száz dollárját. Az uccákon ezer és ezer járókelő látta a száguldó autobuszt, a rendőrök tücatjával kiáltottak a soffőr után s meg nem engedett sebesség miatt fel is jegyezték az autobus rendszámát, a banditák azonban mindezzel nem törődtek, befejezték „munkájukat” s amikor készen voltak, kényszerítették a soffőrt, hogy hajtson be az egyik csendes mellékúccába, ahol aztán leugrottak a kocsiról. A következő pillanatban már eltűntek az ucca forgatagában.

Megmérgezte magát Budapesten a nagyváradi színház volt drámai hősnője

Három éve áll szerződés nélkül Németh Mária, akit sikerült megmenteni

Budapestről jelentik: A Salétrom-ucca 8. szám alatt lévő elegánsan berendezett lakásán, nagy adag altatószerrel megmérgezte magát Németh Mária, a nagyváradi színház volt drámai hősnője. Az öngyilkossági kísérlet idejekorán felfedezték és azonnali gyomormosással sikerült a színésznőt megmenteni az életnek. Németh Mária három éve szerződés nélkül van és a rendőrségnek az volt a feltevése, hogy tettét nyomora miatt követte el. Az öngyilkosjelölt színésznő magához tért, így kihallgatták a delután folyamán. Kijelentette, hogy nem volt szándékában öngyilkosságot elkövetni, csupán véletlen folytán nagyobb adag altatót vett magához s ez majdnem végzetessé vált a színésznőre.

H I R E K

Hangosfilm a Vatikánban

Pius pápa uralkodásának nevezetes fordulópontjainál minden alkalommal megmutatta, hogy a modern irányzat híve és az egyház gigantikus harcában, amelyet folytat, felhasználja a modern technika összes vívmányait, hogy Krisztus szavát minél messzebb, tengereken, hegyeken és sívlatagokon túl, a világ minden táján meghallják... Pius pápa volt az, aki a rádióon szólt a keresztény érzelmi szívekhez s most — mint a Vatikánvárosból jelentik — a hangosfilm fellendülése hódította meg a pápát a modern technikai művészet: a filmgyártás számára. Elhatározta, hogy felállítja a Vatikán államban az első hangosfilmstudiót, amelyben vallásos tárgyú filmeket fognak készíteni. Nagy filmsorozat elkészítését tervezi a pápa: a szentek és vértanúk életéről veszik majd fel egymás után a hangosfilmeket. Az első nagyszabású vallásos tárgyú film, amelyet a vatikáni stúdióban készítenek, Jézus élete lesz. A mai napon egy pápi küldöttség utazott el Hollywoodba, hogy ott a filmgyártást behatóan tanulmányozza és filmszakértőket szerezzen a Vatikán stúdiója számára. A vatikáni küldöttség minden bizonnyal nagy feltűnést fog kelteni a filmgyártás Mekkájában.

— **IDŐPROGNÓZIS.** Mérsékelt, nagyjából derült idő várható.

CENTRAL MOZGÓ: MINDENT EGY CSÓKÉRT... Énekes vígjáték. Don Jose Mojica, a legszebb hangú dallás bonviván és Mona Maris. — Minden előadás keretében személyesen vendégszerepel:

DIEGO ANTONIO ROJE

a legnépszerűbb internacionális rádiószerelő, a legkedveltebb tangó- és jazzénekes. Változatlan helyátrak.

SELECT MOZGÓ: Premier. U 13. Izgalmas tengerészdráma. K. Mac Kenna, Frank Albertson, Paul Page.

Előadások kezdete: 5, fél 8 és fél 10 órákor.

CENTRAL MOZGÓ-ban d. u. 3-kor 8 lejes helyárrakkal: **CSÓKVITÉZEK,** Zenés vígjáték.

SELECT MOZGÓ-ban matiné d. e. fél 12-kor: **A KISSASSZONY SOFFÓRJE.** Énekes, zenés vígjáték.

SELECT MOZGÓ-ban d. u. 3-kor 8 lejes helyárrakkal: **TALU.** Remek északarkai szereimi dráma.

— Rendelet az új tanévről. Bucurestiből jelentik: A közoktatásügyi minisztérium körrendeletben intézkedett az új tanév rendjéről. A liceumok III., VI. és VII. osztályai az 1929-es program szerint működnek és csak az új iskolai évbe lépő V.-esek járnak megint VIII. osztályt. Az I. II. és az V. az új szisztematikus módszer alapján nyer oktatást. A IV. osztályban a tavalyi módszer marad érvényben.

Kérdezze meg az orvost, hogy mi a véleménye:

— Tengerbe zuhant repülőgép. Bucurestiből jelentik: A Savoya VI. mamaiai repülőgép, amelyen egy kapitány és egy főhadnagy ült, a tenger felett motorhiba folytán lezuhant. Halászok találtak rá a hullámokon küzködő gépre és utasaira, akik nagynehezen kijavították motorukat és ismét fölemelkedtek.

— A budapesti törvényszék jóváhagyta II. gróf Bethlen István kényszeregyezségét. Budapestről jelentik: A „Budapesti Közlöny” mai száma közli, hogy a kir. törvényszék II. gróf Bethlen István gazdálkodó, inkei földbérletű csúdnki-vüli kényszeregyezsége ügyében adós és hitelezőinek többsége között létrejött egyezséget jóváhagyta. Az 50 százalékos egyezség értelmében a tartozásokat 8 hónap alatt fizeti ki az adós.

— Mexico elnöke váratlanul lemondott. Mexico Cityből jelentik: Ortiz Rubio, Mexico köztársasági elnöke a kabinet ülésén a miniszterek meglepetésére hirtelen bejelentette lemondását, amit egészségi okokkal okolt meg.

Párisban

nevelkedett fiatal hölgy, kitűnő pedagógus
francia órákat ad jutányos áron
kezdőknek és haladóknak.

Szíves megkeresések az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában „SIMONE” jelige alatt. 2776

— **Megszökött veszedelmes örültek.** Bucurestiből jelentik: A vacaresti-i örültek házából a különböző fegyvertípusokból odatranszportált elmebajosok közül hatan megszöktek. Átűrészték egy félreeső hely ablakának vasrácsát és azon keresztül megszöktek. Egy csendőrszakasz ment üldözésükre.

— **Házasság.** Dr. Dengl János orvos (Ujarad) és Kompass Vilma (Ujarad), (Kompass József és neje szül. Sposta Vilma ujaradi fűszernagykereskedő leánya) szeptember hó 8-án délelőtt fél 12 órákor tartják esküvőjüket az ujaradi római katolikus templomban.

Dr. Pécsi hazaérkezett

— **Két osztrák közkatoná bécseletésért** pert indított ezredese ellen. Bécsből jelentik: Igen érdekes pört tárgyalt tegnap az országos törvényszék egyik tanácsa. Két gyalogos közkatoná bécseletésért beperelte ezredparancsnokát, Harhammer ezredest, mert a legutóbbi parlamenti választások idején, egy rendetlenség láttán így fakadt ki: „Disznó kutyák ezek a gépfegyveresek, valamennyit le fogom csuktatni!” A két közkatoná önértében érezte magát megsértve és az egész gépfegyveres század nevében bepörölte az ezredest. A századot egyébként a parlamenti választások lezárása után, a honvédelmi miniszter feloszlatta. Az egész tárgyalás, a vádlott és a tanúk kihallgatása, zárt ajtók mögött ment végbe, az ítéletet azonban nyilvánosan hirdették ki. A törvényszék felmentette a bécseletés vádjá alól Harhammer ezredest, azzal a megokolással, hogy a tanuvallomások szerint tényleg disznó kutyáknak nevezte a gépfegyveres század katonáit, de nem sértő szándékból, hanem nevelés és dorgálás céljából. A két katoná felebbezett.

Intézeti fehérneműk fiúk és leánykák részére

előírás szerint és nagyon olcsó árakban,

Ruttkay & Botye cégnél

— **Esküvő.** Weisz Böske és Kohn József fűszerkereskedő házasságot köt a mai napon az izraelita templomban.

— **Új világűr-rakétát bocsájtanak utnak.** Berlinből jelentik: A jövő héten szenzációs kísérletek történnek, egy teljesen új típusú világűr-rakétával, amelynek szerkezetét úgy alakították meg, hogy 75 kilométer magasságból önmagától visszahull a földre. A rakétarepülés kísérleteit annyira titokban készítik elő, hogy sem a start helyét, sem időpontját, de főként a résztvevők neveit, semmi körülmények között nem árulják el.

az ártalmatlan (bécsi)
WALDHEIM
soványító pastillákról?

— **Súlyosan büntözik a titkos prostituáltakat.** Az aradi rendőrségnek arról a harcáról, amelyet a titkos prostituáltak és főleg a nemi betegségek ellen indítottak, mai számában részletesen megemlékezett az Aradi Közlöny. Mint jelentették, az elmúlt napokban negyven titkos prostituáltak állították elő a rendőrségre, ma éjszaka pedig Todoras Ioan, a rendőrség erkölcsrendészeti osztályának tisztviselője hét nőt állított elő titkos prostituációért. Ezekbe a razziaikba az egészségügyi hatóságok is bekapcsolódnak, amelynek részéről Luszt Ferenc hatósági orvos vesz részt a razziaikon. Azok a nők, akiket a rendőrség ismételt titkos prostituációval vádoltan állít elő, a kihágási bíróság elé kerülnek, amely 5—10.000 lejig terjedő pénzbírsággal bünteti őket. Ez a pénzbírság hat hónapi fogságra változtatható át.

Betörő aradi tisztiszolga

A rendőrség eredményes nyomozása

Rendkívül érdekes fogást sikerült eszközölnie az aradi rendőrségnek. Két héttel ez előtt történt, hogy Dan Sculi aradi mérnök lakásába betörték és onnan több ezer lej értékben különböző holmikot vittek el. A mérnök nem tartózkodott otthon, mivel szabadságát Aradtól távol töltötte és a betörő, aki nyilván ismerős volt a helyzettel, Sculi távollétét kihasználva, hajította végre tettét. Amikor a mérnök szabadságáról hazatért, megdöbbenve vette észre, hogy lakásában a legnagyobb rendetlenség uralkodik és természetesen az első pillanatban betörésre gondolt. Az alaposabb vizsgálat során megállapította, hogy a vakmerő tettes, vagy tettesek, értéktárgyakat, köztük egy rendkívül értékes antik aranyórát, valamint szőnyegeket és egy vadász-gegyvert vittek el.

A betörésről jelentést tett a rendőrségnek, amelynek részéről Margescu komisár vezette be a nyomozást. A vizsgálat először tapogatózva indult el, de végül is a komisárnak sikerült megállapítania, hogy a tettes Varvara Constantin tisztiszolga lehet. Erről értesítették a hadnagyot, a szolga gazdáját, aki hosszabb ideig megfigyelte a gyanúsítottat és végül is szintén annak a gyanújának adott kifejezést, hogy a betörést Varvara követte el. Gyanus volt az is, hogy néhány nappal a betörés után kért és kapott szabadságot és, hogy ekkor vidékre utazott. Margescu komisár előállította a tisztiszolgát, aki a kihallgatás során töredelmesen bevallotta tettét és elmondotta azt is, hogy a lopott holmi egyrészt vidékre vitte. Ezeket a tárgyakat ma beszállították Aradra, úgy, hogy a kár jórészt megtérült. A rendőrség értesítette a betörő elfogásáról Sculi mérnököt is, akinek visszafogásértékét az elvitt tárgyakat. A tolvaj tisztiszolgát, aki jelenleg a rendőrség őrzetében van, hadbírság elé állítják.

— **Halálozás.** Özvegy Rosenkranz Jánosné 77 éves korában elhunyt. Az elhunytban Göllner Antal anyósát gyászolja. Temetése hétfőn délután 6 órákor az alsótemető halottasházából lesz.

— **Lebontják a volt spanyol király istállót.** Madridból jelentik: Hétfőn kezdik meg XIII. Alfonz, spanyol exkirály istállóinak lebontását. A kormány rendeletére a munkánál ötszáz munkanélkülit foglalkoztatnak.

ZONGORATANITASOM

uj növendékeim, kezdők és haladók részére,
szeptember 15-től megkezdem.
Jelentkezni: d. e. 12—2-ig, d. u. 3—5-ig,
vagy Deák Ferenc-utca, Földes-patika épület,
II. emelet. **Zamfirné Korányi Klára**

— **Zsidó világparlament.** Az aradi Zsidó Hírségi Kulturkör idei előadásait e hó 7-én, szerdán este ismét megkezdik. Az idei szemeszter első előadója iltói Adler Tibor lesz, aki csak a napokban tért vissza Geniből, ahol a megtartott zsidó világkongresszuson az erdélyi zsidóságot képviselte. Az érdekes kongresszusról, amelyen határozatlan kimondták a zsidó világparlament megteremtésének szükségességét, szerdán este fél 10 órákor fog iltói Adler Tibor részletes beszámolót tartani, a zsidó iskola dísztermében. Belépés díjtalan.

Kapható gyógyszárakban és drogériákban,
Dobozonként 115.— Lej.
Az eredmény meglepő!

— **Brilliansgyűrű a liba zuzájában.** Szegedről jelentik: Törzsök János Jászkarajenői tanyai lakos házában hizott libát vágtak és nagy meglepetésre zuzájában brilliansgyűrűt találtak. A libát még a tavasszal egy szegedi baromfikereskedőtől vásárolták.

— **Kérelem!** Felkérem azon urakat, akik szenttanui voltak leányom, Schwarz Krú augusztus 29-iki esti autólégazolásának, sziveskedjenek címüket az Aradi Közlöny kiadójába, vagy a dohánytözsébe, Vulcu-gyárral szemben, leadni. Weisz Justine.

Elfogták a Tövis-Arad-Temesvári vonalak zsebmetszőjét

A dévai rendőrség vezette nyomra a tövisi rendőrséget

Déváról jelentik: Még a múlt hónapban Franz Tischler amerikai állampolgár feljelentést tett a piski-i állomáson, hogy Zám és Marosillye között elloptak 400 dollárját és felesége 250 dollár értékű brossát. Ezt a jelentést a dévai rendőrség is megkapta, amelynek Tatár nevű tisztviselője a dévai állomáson egy jól öltözött fiatalemberre lett figyelmes, aki, amikor igazolásra szólította fel, dulakodni kezdett és sikerült megszöknie. De a dulakodás hevében az idegen ember fényképe kiesett és ezt a fényképet a dévai rendőrség közölte a rendőrség hivatalos lapjában. Ennek alapján a napokban letartóztatták Schechter Márton zsebmetszőt, aki bevallotta, hogy ő lopta el az amerikai állampolgár értékeit, a dollárokat Marosillyén váltotta be, míg a brossát egy községben 6000 lejért eladta.

Schechter Márton volt a Tövis-Arad-Temesvári vonalak gyors és express-vonatának zsebmetszője, aki ezzel tartotta fenn magát. A csernovicmegyei Déstán született, szülei most is ott élnek. A zsebmetszőt átadták a dévai ügyészségnek.

Vasárközt kabaré

szeptemberi szenzációja

Hálaadó istentisztelet a református templomban. A református templomban holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor az új kenyér áldása elvétele alkalmából hálaadó istentisztelet és urvasora osztás lesz.

Halálos autógázolás. Déváról jelentik. Halálos kimenetelű autógázolás történt a Dévától nem messze levő Algyógy fürdő közelében. A Szászváros és Algyógy között közlekedő autóbussz egy hirtelen kanyarodónál elütötte Mihaltan Mária 12 éves kisleányt. A kisleány az autó kerekai alá került, amely a fejt és felső testét teljesen szétrombolta. Ceteni Jánost, az autóbussz sofőrjét gondatlanságból okozott emberölés miatt letartóztatták és átadták a dévai ügyészségnek.

Szömörkény Magda

mozgásművészeti intézetét folyó év október elsajén megnyitja.

Tánc tanít, zenei és művészeti táncot tanít, táncot tanít, zenei és művészeti táncot tanít, zenei és művészeti táncot tanít.

Beiratkozások Bul. Reg. Ferdinand 18 (Luther-tér 1.) földsz. szept. 15-től 10-12 és 3-5 között

Revolveres betörés Bucurestiben. Bucurestiből jelentik: Vakmerő revolveres betörés történt ma délelőtt Bucurestiben a Suter-féle deszkáru telepen. Őt ismeretlen férfi behatolt a telep irodájába, ahol ebben az időben nem tartózkodott senki sem és onnan egy irattal teli kasszát loptak el. Amikor az irodát elhagyták és a telepről ki akartak menekülni, több munkás észrevette és üldözni kezdte őket. A betörők ekkor előrántották revolvereiket és többször az őket üldöző munkások felé löttek. Az egyik golyó talált és Stancu Ilés munkás súlyos sérüléssel eszméletlenül esett össze. A súlyosan sebesült munkást a mentők a Colentina kórházba szállították. A hatóságok a lövöldöző betörők kézrekerítésére erélyes nyomozást vezettek be.

Kornis Magda

bécsi állami okleveles

zongoratanárnő,

kezdőket és haladókat vállal. zeneelméletet is tanít. Str. Eminescu 18. 2879

Kihallgatták a női betörőbanda tagjait. Az aradi rendőrség — mint az Aradi Közlöny jelentette — női betörőbandát tett ártalmatlanná a tegnapi nap folyamán. A teitesteket: Veres Aranka, Veres Margit és Crisan Éva személyében sikerült ártalmatlanná tenni, akiket a rendőrség őrizetbe vett és kihallgatásuk után ma délelőtt adott át az aradi ügyészségnek. Seracu vizsgálóbíró megkezdte a három nő kihallgatását, akiket előzetes letartóztatásba helyeztek.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság. Csernovicból jelentik: Ma délelőtt jelentették a csernovici csendőrpáncsnokságnak, hogy közvetlenül Jucica község határában egy gazdálkodó borzalmasan megosonkított holttestét találták a vasúti síneken. Azonnal bizottság szállt ki a helyszínre, ezideig azonban még nem sikerült megállapítani, hogy a gazdálkodó öngyilkosságból vetette-e magát a vonat elé, vagy pedig büntény áldozata. Ugyanis nincs kizárva, hogy az áldozatot meggyilkolták és hogy a hatóságokat félrevezessék, a gyilkosok a már meggyilkolt embert a vasúti sínekre fektették. A nyomozás erélyesen folyik.

Varró- és szabászási kurzusomat urileányok részére szeptember 15-én megkezdem

RÉVÉSZ MAGDA

női divatszalon, volt Széchényi-ucca 7. szám.

Elfogott tolvaj. Az aradi rendőrségre ma előállították Cozan Terente harminc éves, borossebesi illetőségű egyént, aki a külvárosban bemászott egy kertbe és onnan egy zsák krumplit ellopott. Cozan ellen megindították az eljárást.

Az aradi törvényszék vádpanácsa ma foglalkozott Oprea Arzén betörő ügyével, aki a butyini közjegyző lakását fosztotta ki. Oprea Arzén vizsgálati fogságát harminc nappal meghosszabbították. — Ugyancsak meghosszabbította a vádpanács Rózsa István letartóztatását is, aki dr. Barbu Demeter lakásából lopott el különböző értékeket.

ANNY STELLA, LADY KITTI

Szabadságon a lopással vádolt tisztviselő. Az aradi ügyészség augusztus hó elején egy feljelentés alapján elrendelte H. B. volt aradi magán-tisztviselő őrizetbe vételét, aki a feljelentés adatai szerint egy nagyobb aradi bérházban lopást követett el. Ma járt le a harmincnapos, vizsgálati fogság és a vádpanács a délelőtt folyamán foglalkozott ügyével. Tekintettel arra, hogy H. B.-nek Aradon rendes, bejelentett lakása van, azonkívül a lopásból eredő kárt megtérítette, így a várható büntetés nem annyira súlyos, hogy további őrizetben tartása szükségessé válna, a vádpanács elrendelte szabadságra helyezését.

Véres verekedés történt az elmúlt éjszaka Aradon. Suck József Strada Margarithar 10. szám alatti lakos tegnap összeszóllalkozott Doban Sava Jánossal, majd pedig a szóváltás verekedéssé fajult. Ennek során Suck egy követ emelt fel és azzal Dobant fejbe vágta. A szerencsétlen ember súlyos sérüléseket szenvedett és a mentők beszállították a kórházba, Suck Józsefet előállították a rendőrségre, ahol őrizetbe vették.

Utazik? Ma is válthat jegyet vagy igazolványt 11-től 12-ig

Dáola (Sándor Ferenc-féle) hivatalos menetjegyirodában.

Az aradi iparosok az árvízkarosultakért. Az Aradi Iparosok Hitelszövetkezeténél ma délelőtt megjelentek mindazok az árvízkarosultak, akiknek részére az Iparosok Temetkezési Csoportja segélyt utalt ki. Az Aradi Közlöny már megemlékezett arról, hogy a csapat nemiparos tagjait is segélyben kívánja részesíteni és ezek részére huszezer lej utalt ki. Az erről szóló értesítést e hét folyamán megkapták az érdekeltek, akik ma délelőtt megjelentek az Iparosok Hitelszövetkezetében, hogy a részükre kiutalt összeget felvegyék. A segély kiosztása a délelőtt folyamán meg is történt és ezzel a végső fejezete is lezárult annak a neves intenciójú akciónak, amelyet Arad iparos intézményei indítottak az árvízkarosultak felségélyezésére.

Fried Aladárné

tavaly sikeresen bevált iparművészeti tanfolyamát október elsajén újból megkezdli.

Érdeklődés „SUZANÉ” kalaszalon, Bulov. Reg. Maria 9. l. em. 2893

A leánytanonciskolában a beiratások tartanak szeptember 1-től 8-ig, mindennap délelőtt 8-tól 12-ig a Leánykereskedelmi iskola épületében, II. emelet, Bejárati a Dobó-uccában.

Müttermüller József zongora és gordonka tanár

tanít: Piata Avram Iancu 21. szám alatt.

A Goldschmidt Bank R.-T.-nál vásárolt sorsjegyek nyereségjegyzéke augusztus 31., szeptember 1. és 2-ről: Tizenkétezer lej nyertek: 17.066, 24.994, 33.189, 49.410, tízezer lej nyert: 50.723, nyolcezer lej nyert: 19.617, hétezer lej nyertek 8489, 19.604, 19.605, 45.965, 50.782, 70.688, ötezeröttszáz lej nyertek: 8404, 8427, 8428, 8454, 8452, 8462, 8467, 8492, 11.031, 16.002, 16.013, 17.078, 17.087, 19.601, 19.630, 22.993, 22.995, 26.155, 26.182, 33.184, 33.196, 45.021, 46.591, 46.592, 46.593, 50.718, 50.720, 50.739, 50.741, 50.759, 50.761, 50.777, 50.788, 49.411, 49.441, 55.874, 66.445, 70.652, 70.661, 70.685, 70.687, 70.694, 78.622. Amint értesülünk, a Goldschmidt Bank R.-T. a nyereségeket azonnal kiizeti, holott az csak október 7-én lenne esedékes.

A fővárosi cukorkaüzletekhez hasonló az a valóban stilusos, magas izléssel berendezett cukorka-üzlet, amely kedden este nyílt meg az Eminescu (Deák Ferenc)-uccában, a Corso-mozival szemben. Bátran jeshözgezhettek, hogy ez Arad lelegegánsabb ilyen nemű üzlete. A korállpiros színezésű, modern berendezés és a legpompásabb cukorka, csokoládé és más édességgel dusan megrakott pult, az izléses kirakat, csábitóan hívja a járókelőket, amely már nagyszámban kereste fel az üzletet és a bevásárolt kitűnő, friss áruval elragadtatással nyilatkozott. A pult mögött két jól ismert aradi urileány áll: Sonn Margit és Sári tulajdonosok, akikkel most szaporodott a dolgozó nők egyre növekvő nagy tábora. Bizonyos, hogy úgy a nagyszerű portéka, mint a szimpatikus tulajdonosok, nagy közönséget fognak vonzani.

BERÉNYI RÓZSI

DOL-RIO productio.

Dr. Pescariu, a megyei kórház belgyógyász-főorvosa hazaérkezett.

Iskolai értesítés. A közoktatásügyi miniszter elrendelte az állami fiu-tanítóképző intézet visszahelyezését a repülőtérrel a belvárosi épületébe, amelyben eddig a leány-tanítóképző működött. Az ez évi előadások már a belvárosi épületben fognak megkezdődni. Az elemi gyakorlóiskola a fiu-tanítóképző keretében fog működni, Maris Tivadar pedagógiai tanár igazgatása alatt. A gyakorló elemi iskola naponta 9-12-ig lehet beiratkozni, az iskola belvárosi épületében. A beiratások utolsó terminusa szeptember 10. Felvételnél fiú- és leánygyermekek.

Gyomor- és bétzavaroknál. étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfögésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1-2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általában dicsérik. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Dr. Bettoux, a montpellier-i egyetem orvosi fakultásának tagja, igen dicsérőleg nyilatkozott az Urodonáról és kijelenti, hogy az emberi szervezet egyik rombolójának, a húgysavnak erős ellenszere és eredményesen leküzdí a bárhol fenyegetőleg fellépő húgysavat. Az Urodonal az emésztőszervek falaira lerakódott húgysavat is kiűzi, továbbá a vér- edényekből (arteriákból), a bőrből, a tüdőcsucsból és az idegrendszerből, tehát mindazon helyekről távolítja el a húgysavat, ahol az különben működési zavarokat és életveszélyes kimenetelű betegségeket szokott előidézni.

Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien, a nyári idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt áron ad teljes ellátást: betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényezők. — külön szivostály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.

**Egységes
árak:**

Kávé, vagy cacao süteménnyel
Aludt-tej vajaskenyérrel
Yoghurt zsemelével
Két lágy-, vagy kemény-tojás kenyérrel
Tejfel, turó, kenyérrel
Tea citrommal
Rántotta kenyérrel
Töltött tojás

7 Lej **Öszterreicher tejjóban**
ARAD, Bul. Reg. Maria 18. Str. Bucur 10

Fellebbent a titokzatossági fátyla az ál-Bourbon Edgár herceg személye felett

**A központi hatalmak kéme, albán
vojvoda, amerikai ezredes és —
kiskaliberű szélhámosságok specialistája volt a Párisban meg-
gyilkolt Carlo Lorioli, alias „Bourbon Edgár herceg“**

Köztudomású, hogy a párisi rendőrség napok óta lázasan nyomoz egy kis párisi vásárcsarnokkörnyéki szállodában meggyilkolt „Bourbon Edgár herceg“, I. Ferenc József állítólagos törvénytelen fia multjának kiderítésén. A párisi Parquet vizsgálóbírái napok óta szorgos kihallgatás tárgyává teszik Candelaria Brau-Soler spanyol származású kozmetikai-szerkereskedőnőt, aki borotvával elvágta idős barátja nyakát és aki homályos célzásokat tett első kihallgatása alkalmával az áldozata titokzatos és hányatott multjára. A párisi rendőrség érintkezésbe lépett a milánói, bécsi, athéni és newyorki rendőrségekkel az áldozat személyazonosságának megállapítása végett, azonban az időközben befutott információk nemcsak hogy csupán házágosok voltak, hanem többiben lényeges ellentmondást is tartalmaztak.

A véletlennek mindig nagy szerepe volt bizonyos személyek titokzatos multjának kiderítésében. Ezuttal is a véletlen játszotta a főszerepet, még pedig egy, a francia Riviérán nyaraló milánói védőügyvéd és két francia hírlapíró, Louis Léon-Martin, a Petit Parisien szerkesztője és jómagam. A gyorsan lezajlott interjú, az azt követő 12 perces telefonbeszélgetés a szajnai rendőrprefektussal és a párisi rendőrség egy pillanatot sem mulasztó gyors táviratváltása Milánóval napfényre hozta a szenzációs bűnügynek mélyen a háboru előtti évekbe és magába a világháboru kémhálozatának rejtelmibe nyúló titokzatos fonalakat... Megdőlt a titokzatosság az ál-Bourbon Edgár herceg személye fölött...

Az első szélhámosságok

Enrico Venanzi, a milánói ügyvéd, a milánói törvényszék egyik jönevű védőügyvéde a Cote de Maures vadregényes földközitengeri partján nyaral. A kis homokstrandon a fürdőzők a párisi gyilkosságot tárgyalják, mint ahogy megtárgyalják az öt Hitler-fiu és a boliviái forradalom híreit is. Az estilapok között van a párisi „Police-Magazin“ legújabb száma, amely több sikerült fényképet közöl a meggyilkolt Bourbon Edgár hercegről. Venanzi doktor hosszasan nézi a képeket és a hirtelen előtörő emlékezés ideges kiáltásban tör ki:

— Hisz ez egy kliensem, Carlo Lorioli.

A strandon két újságíró égeti barnára a bőrét.

A „Police-Magazin“ reprodukált fényképei, a hirtelen előtörő kiáltás és a két sütkérező újságíró, valamint félórával rá egy 12 perces telefonbeszélgetés Chiappe párisi rendőrprefektus titkárával, szoros összefüggésbe kerül egymással. És az interjú anyaga máról-holnapra világszenzáció lett, míg a párisi rendőrségen egy hatalmas aktacsomót tesznek át a B betűről az L betűre, legfeljebb, hogy a bekért diplomáciai és törvényszéki aktákat azonnal osztályozhassák.

Venanzi meséli...

Pompei Lorioli kereskedelmi utazó és neje született Pagani Josephine 1862 november 11-én örvendetes családi eseményt értek meg: fiuk született, aki a milánói anyakönyvvezetői hivatal bizonyára pontosan vezetett foliánsában mint Carlo Lorioli olasz állampolgár lett elkönyvelve.

Ér. és szünet a történetünkben.)

1889. márciusában ismét a milánói anyakönyvvezetői hivatal helyiségeiben vagyunk, ahol a kitünő nevelést nyert Lorioli gyerek mint felnőtt fiatalember kijelenti, hogy nőül veszi Margiagalle de Palazzogo Teréz kisaszszonyt. Egy évre rá ismét csak ott vagyunk, hogy Pompei Lorioli junior, a tisztés kereskedelmi utazó unokájának beiktatását konstatálhassuk. Eddig tart Lorioli élete mint tisztés családapa. Mert ami ezután következik, merőben ellentéte a polgári életnek.

Carlo Lorioli, miután felesége hozományának sikeresen és aránylag gyorsan a nyakára hágott, az egész családját Milánóban hagyva, Svájcba szökött. Felesége 1926-ban halt meg Bedano-Olonában, Brescia közelében.

A kémgyanus Bourbon herceg

1893-ban Zürichben a rendőrség kisebb büntetést szabott Loriolira, szélhámosságok miatt. Ezután Lorioli visszatért Milánóba, de minthogy semmi szakmája nem volt és notórius munkakerülőként állandóan meggyűlt a baja a rendőrséggel, 1901-ben végleg elhagyta Milánót és csak a háboru alatt tűnik fel ismét, még pedig Velencében, ahol két fiatal nővel egy elegáns szállodában lakott. Egy szép napon számláját kiegzenlítettlenül hagyva, eltűnt, amiért is a velencei bíróság in contumaciam 3 évi börtönbüntetést szabott rá.

1916-ban Athénben tűnik fel Lorioli, ahol már mint Bourbon Edgár herceg szerepel. Ugyanez év október 17-én egy pireusai szállodában az angol rendőrség letartóztatta, még pedig mint közveszélyes kémgyanust. Amikor a rendőrség a francia admirális épületébe szállította, bevallotta, hogy Loriolinak hívják és hogy velencei büntetését kell leülnie, amiért is kérte, hogy adják át az olasz hatóságoknak. Bár ezáltal a kémkedés miatti hadbírósi tárgyalást akarta kikerülni, az olasz hatóságok Milánóba szállították, hogy az ottani hadbíró előtt feleljen az entente kárára véghezvitt kémkedés miatt. A milánói hadbírószobában hivatalosan kirendelték részére egy ügyvédet.

Németország és az osztrák-magyar monarchia szolgálatában...

Az ügyvéd Enrico Venanzi, informátorom. Lorioli a vizsgálati fogsága alatt állandóan hangoztatta, hogy Bourbon Edgár hercegnek hívják és hogy az osztrák hadsereg ezredese. Hangsúlyozta, hogy belső barátságban van Vilmos császárral és Miklós cárral, akit „Niki“-nek van jogában szólítani. Amikor a védőügyvéd kissé szorosabb kapcsolatba került védenével, ez felfedte születése állítólagos titkát és azt mesélte, hogy Albert főherceg és Pármai Bourbon Alice főhercegnő gyermeke, de bizonyos okok miatt a milánói Lorioli-család gondjaira bízta, úgy hogy ő csak később tudta meg kiletét, amikor is elhagyta Milánót.

Venanzi természetesen egy szót sem hit a történetből. A vizsgálati fogság ideje alatt azonban végetért a háboru és ezzel együtt a kémkedési ügyet is eljuttették. Loriolit azonban átszállították a velencei bíróság fogházába, hogy az ott elkövetett szélhámosságért feleljen. Az „in contumaciam“ ítéletet rövid tárgyalás után párhavi fogházra változtatták át,

amit a vádlott vizsgálati fogságával kitöltöttnek vettek és szabadlábra helyezték.

Más oldalról nyert és ma már közismert adatok szerint az áherceg Amerikában is járt, ahol 1910-ben az amerikai hadsereg ezredese, miután 1895-ben elnyerte az amerikai állampolgárságot és 1896-ban nőül vette — tehát bigamista alapon — Clara Conger newyorki özvegyet, akitől fia is született és akit Bourbon néven vezetett be a newyorki hatóságok könyveibe. Ezekután 1911-ben Ausztriában látták, ahol állítólagos rokoni kötelékeit akarta felújítani Bourbon Albert tábornokkal. Ez nem sikerült neki, tehát kalandvágyától üzve Albániába utazott, ahol a vojvoda címet kapta meg egy insurrekciós csetepatéban való részvétel haláljáért. Másrészt a barcelonai rendőrség adatai szerint 1926-ban Bourbon Edgár név alatt kiutasították a monarchia területéről. Ez az utolsó elfogadható nyom egészen a szörnyű gyilkosságig, ami egy szórakozni jött amerikai milliomos jószívűsége folytán egy harmadosztályú temetéssel ért véget a 18-ik kerület temetőjében... máskülönben a montmartrei temető elfeledt hantjai alatt pihenne meg a háborus idők ezen sokat hányatott kalandora, akinek multjából bizonyára még sok ismeretlen adat fog előkerülni, dacára annak, hogy a fáma nagy aduja, amely szerint Ferenc József törvénytelen fia a meggyilkolt, megdőlt.

A párisi közönség figyelme pedig a gyilkos spanyol szépségcikkárusnő felé fordul, ki olyan hidegvérűen vágta el öreg barátja nyakát, mintha a konyhában lett volna, a transzirozó asztal mellett. L. I.

A. Friedmann uriszabósága

Bul. Reg. Maria 15., Verboș-ház, I. em.
Legkényesebb igényeknek megfelelő
öltönyt készít 7-800 Lejért.

Bucurestibe költözik a Fischer-féle üvegüzlet

Világvárosi nivóju üzletet nyit a fővárosban.

Valahogy talán már hozzá kell szokni, bele kell törödni, hogy az idők hozzák magukkal azt a kétségtelenül észrevehető jelenséget, hogy egyre szegényebb lesz az aradi főté, hogy egyre több régi üzlet húzza le redőnyeit és ismét kikerül ezekre a redőnyökre a sablonos felírás: „Ez a helyiség kiadó“. Hozzá kell szokni ahhoz is, hogy olyan üzletek is bezárják kapuikat, amelyeket még nem tett tönkre a pusztító válság és amelyeknél a likvidálás szinte annyit jelent, hogy menekülnék innen, ahol nem találják meg számításaikat és máshol, újabb reménnyel igyekeznek maguknak existenciát teremteni. A közeli hetekben Arad egyik legtekintélyesebb és legrégebbi üzlete, a Fischer M. üveg- és porcellánárúház szűnik meg, a cég tulajdonosa elköltözik Aradról és Bucurestiben nyit új üzletet.

Fischer Mór harmincöt esztendeje lakik Aradon és huszonöt évvel ezelőtt nyitotta meg üzletét. A cég tulajdonosának véleménye szerint egy ilyen hatalmas árukészlettel, sokmillió értékkel rendelkező üzlet már csak a fővárosban prosperálhat. Aradon szinte minden forgalom megszűnt, míg Bucurestibe idegenek is látogatják és a Calea Victoriein még mindig inkább talál piacot a drága kristályáru és porcellán, mint Arad főterén. Fischer Mór távozását nemcsak Arad kereskedői fogják sajnálni, de fájó érzéssel vesznek tőle bucsut barátai, valamint mindazok, akik itt ismerték és akik tisztelték és becsülték. Fischer Mór az, aki Aradon elterjesztette a kristály- és porcellángyűjtés kultuszát és sok ismert aradi család Fischer Mór negyedszázados munkássága révén ismerte meg a nemes kristályok és márkás porcellánok szeretetét. Fischer Mór valószínűleg még az ősz folyamán távozik Bucurestibe, ahol megnyitja világvárosi nivóju új üzletét.

SPORT KÖZLÖNY

A szezon kimagasló futballmérkőzésére,
az AAC—Olimpia-PTT találkozására kerül

vasárnap a sor A futballmérkőzés előtt nagyszerűnek
ígérkező atlétikai versenyt bonyolítanak
le Havaletz és Fritz rekordjavítási kísérlete — Sok kis mér-
kőzés a műsoron

Vasárnap teljes mértékben működni fog a bajnokság nagyszabású Aradon. Nyolc pályán tizenhat mérkőzést bonyolítanak le, amelyek közül négy az elsőosztályú, de ezek között is érdekesség tekintetében messze kimagasló az AAC-pályán lebonyolításra kerülő AAC—Olimpia-PTT találkozó, amely a szezon legizgalmasabb mérkőzésének ígérkezik. A két együttes összecsapása nagyon sokat ígér, valószínű, hogy ezt az ígéretet kiváló játékkal váltják valóra. Az AAC nagyon készülődik erre a mérkőzésre, amelytől nagyon sok függ. A vasárnapi balsiker után ki akarják köszörülni a csorbát. A játékosok egész héten keresztül lelkiismeretes munkával készülődtek a meccsre és a szombati megbeszélés utáni nyilatkozatok a biztos győzelemről szóltak. A nehéz ellenféllel szembeni bizakodás a visszatért önbizalom jele és a harci elszántságot AAC-körökben jó előjelnek veszik.

Alkalmunk volt beszélgetést folytatni az Olimpia-PTT egyik vezetőjével, aki a következőket mondta:

— A csapatom győzelemre megy! A legutóbbi meccsen hiányosságok voltak, de azt a tréningek során eltüntettük, úgy, hogy az együttes teljes felkészültséggel áll a porondra.

Kétségtelenül ez a mérkőzés erős küzdelem és szép játékot fog hozni, mint már azt évek óta az AAC—Olimpia találkozásokon megszoktuk. — Ugy az AAC, mint az Olimpia-PTT nagy igyekezettel fog beleteküdni a küzdelembe s ennek ered-

Vasárnap nagyszabású zászlószentelési ünnepélyt rendez a pankotai Kolping

Pankotának vasárnap kiemelkedő sportünnepélye lesz. Ugyanis a nemrég megalakult Kolping sportegylet ünnepélyes külsőségek között fogja felszentelni új klubszámlóját. Az ünnepség már korra reggel veszi kezdetét. Fél nyolc órakor a pankotai gyermekzenekar zenés ébésztővel járja be a község főbb utvonalaait. Majd a délelőtti folyamán a Kaiser-féle nagyvendéglőben diszközgyűlést rendeznek és ennek keretében förtérik a szegbeverés. Délután a Sparta kitűnő pályáján bonyolítják le a sportbeli részt, amelyen az érdekes futballmeccsekön kívül atlétikai számok is szerepelnek. Este bankett következik, majd tánc fejezi be az ünnepi műsort. A Kolping ezzel a nagyszabású sportünnepségével is be akarja bizonyítani életképességét és azt, hogy a sportnak hű öre.

O A német futballszövetség nemzetközi versenynaplára. Szeptember 25: Németország—Svédország Nürnbergben. Október 30: Magyarország—Németország Budapestben. Január 1: Olaszország—Németország Rómában. Március 5: Németország—Franciaország Berlinben. Április 9: Németország—Ausztria. Junius 11: Németország—Hollandia. Szeptember 17: Németország—Belgium. Október 29: Németország—Norvégia.

O Amerika tenniszbajnokságában a férfi páros döntőt Vines—Gledhill nyerte 6:4, 6:3, 6:2 arányban Allison—Van Ryn ellen. Vegyes párosban Perry—Palfrey 7:5, 6:3-ra verte a Vines—Jacobs-párt.

O Mussolini azt kívánja, hogy Berlinben Olaszország legyen az első. Az olasz miniszterelnök pénteken délelőtt fogadta a Los Angelesből hazatért olasz olimpiákonkat, megbeszélte őket nagyszerű teljesítményeikért, végül kifejezte azt a reményét, hogy a berlini olimpiáson már Olaszország végez a legelső helyen, a világ nemzetei előtt.

ménye csakis izgalmas és jó játék lehet.

A futballmérkőzés előtt, délután három óral kezdettel nagyszabású atlétikai versenyt bonyolítanak le, amely országos jelleggel bír. Mint már tegnap jelentettük, az ország legkiválóbb atlétái állanak starthoz. Ez alkalommal az összes szokásos számokat megrendezik. A sprints számokban nagy küzdelem várható, de 400, 800 és 1500 méteren is izgalmas versenynek leszünk szemtanúi. Az atlétikai miting kiemelkedő számai a súlyszámok lesznek. Az AAC-nak két kiváló atléta: Havaletz I. és Fritz rekordjavításra készül. A diszkoszvető Havaletz bombaformában van, úgy, hogy a predeáli győzelme után rekordjavítást várnak tőle. Fritz duzzadó kondícióban áll a dobókörbe és nála 14.60 körüli dobásra számítanak.

Az első osztályban az AAC—Olimpia-PTT találkozó kivül — amely az atlétikai versenyyel egyetemben az AAC-pályán kerül lebonyolításra — még három mérkőzés lesz. Az ATE játszik a Tricolor-ral, az Unirea a Soimi-val, míg a Transylvania a Hakoah-al mérli össze erejét. A szövetségi díjmérkőzések során a következő meccseket bonyolítják le: Gloria II.—AMTE II. AAC II.—Transylvania II. AVMSE—Tricolor II. és Unirea II.—Hakoah II. A második osztályban az első forduló után tovább folyik a küzdelem: AVMSE—Juventus, Viktoria—Banatul, Vulturul—Frontiera, Titanus—Egyetértés és Pécskán Virtutea—RAC. — Ifjúsági bajnokiak: Transylvania—ATE, AAC—Tricolor, Egyetértés—Juventus, Unirea—Olimpia.

O Világranglista a legjobb profi-boxolókról. Csikagóból jelentik: Az amerikai Boxkommission a világ profiboxolóinak ranglistáját most tette közzé. Eszerint az egyes súlycsoportok élén a következők állnak: Jung Pez rez francia, Feldmann USA, Canzoreni USA, Brown USA, Indrezdano USA, Thill francia, Maxie Rosenblum USA és Sharkey USA. A nehézsúlyban egyébként ez a rangsor: 1. Sharkey USA, 2. Schmeling német, 3. King Leovsky USA, 4. Mickey Walker USA, 5. Schaw USA.

O Marathoni bajnokság Brassóban. Vasárnap Brassóban rendezik a marathoni bajnokságot, amelyre rekordszámú nevezés történt.

O Négyes körmérkőzés Váradon. Az Egyetértés jubileumával kapcsolatban, vasárnap a jubilans klub futballcsapatán kívül, a NAC, Törekvés és Crisana részvételével, négyes futballtornát bonyolítanak le.

O Bulzan a Crisanában. A kolozsvári Universitatea jóképességű hátvédje körül folytak a harcok, míg most Bulzan véglegesen a Crisanába tette át működésének színhelyét.

O Még egy 50 méteres diszkoszdobó. A svéd Andersson 50.30 méteres dobásával új diszkoszvető rekordot állított fel Smedjebackenben.

O Az indiai hokkizók Bécsben. Az indiai nemzeti válogatott — Los Angelesben győztes — hokkicsapat szeptember 13-án Bécsben vendégszerepelt.

Felvezeték Ön t
akkor, ha „OLLA”
helyett súly
utánzatokat
ajánlanak. Ne te-
gye köcskára
egészségét. Kérje
On is kimondot-
tan az évtizedek óta
elismert és legjobb-
nak bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe

Az ARADI KÖZLÖNY Budapestben a következő szállodákban és kávéházakban olvasható:

Carlton kávéházban, Petőfi-tér.

Kovács kávéházban, Oktogon.

Belvárosi kávéházban, IV. Eskü-út 5.

Bristol szálloda halljában, IV. Mária Valéria-u. 4.

Merán szálloda halljában, Berliini-tér 7.

Ünnepélyesen fogadták a magyar olimpiai expedíció második csoportját

Budapestről jelentik: Ma éjjel a Bécs felől érkező gyorsai jött meg a magyar olimpiákon második csoportja. Ehhez az expedícióhoz a vívók, Darányi, Lichtenecker ezredes, Mártonffy dr. és Kalmár István tartoztak. Rengeg ember tolongott a Keleti-pályaudvar előtt és amikor a győztes magyar vívók megjelentek, egetverő éljenzés fogadta őket. Lázár Andor dr. és Rakovszky Iván üdvözlő beszédeire Piller György válaszolt. Az ünnepélyes fogadtatás után az olimpiai expedíció második csoportja a Névtelen hős-emlékművet koszorúzta meg.

A Budai „11” rávert a Somogyra

Budapestről jelentik: Nagy érdeklődés mellett tartották meg a Budai „11” és a Somogy közötti összecsapást, amelyet a budaiak legénysége 1:0-ás félidő után 3:0 arányban nyert meg. Az érdeklődés Orth Gyurinak, a futball legendás hősenek szült. Orth beváltotta a szerepléséhez fűzött reményeket.

Nagyszentmiklós reklamá

Kaptuk az alábbi sorokat: „Az Aradi Közlöny szeptember 1-én megjelent nb, lapjában a nagylaki versenyeredmények közé egy sajnálatos hiba csuszott be, ugyanis a férfi párosú nem a Dabici—Cio ban-pár, hanem a lapjukban másodiknak helyezett nagyszentmiklósi Popper—Kiss-pár nyerte meg. A szentmiklósiak a döntőben már őt löfve vezettek, amikor az aradi páros a sötétség miatt feladta a további küzdelmet és így — jogosan — a Popper—Kiss-pár lett az első. Kérem b. lapjukban jelen soraimnak helyét adni. Megkülönböztetett tisztelettel: Hirsch Sándor, a Nagyszentmiklósi SE tenniszcsapatának kapitánya.” A nagyszentmiklósiak levelet változtatás nélkül közöltük.

Uradaim I. rendű tejfel, vaj és tejtermékek WEISZ tejesárnyok- és pékáru-üzlet,
P. Árványi utca (volt Szabadság-út 13)

O Nem jön Tolan. A svéd Tolan tulzott anyagi követelése miatt lemondtak az olimpiai sprinterbajnok európai turájának rendezéséről.

O Kehrling nagyszerű győzelme. A magyar bajnok a Lidón folyó nemzetközi versenyen nagyszerű győzelmelet aratott. Az olasz Palmieri két szettben győzte le, utána az elődöntő során a német Crammot 6:4, 6:4 arányban verte.

O A magyar amatőrök két párhuzamos I. osztály lesz. A BLASz utóbbi ülésén létszámmelést hajtott végre, amelyen úgy határoztak, hogy két párhuzamos csoportban 12—12 egyesület fog résztvenni.

O Magyar tréneket keresnek Afrikába. A magyar tréningkolégiumhoz levél érkezett Afrikából, ahonnan két magyar tréneret kérnek.

O Magyar boxsiker Csehszlovákiában. A BTK boxolói Brünnben a Ziza versenyző ellen 9:7 arányban győztek.

O A magyar tornászok Japánban. A japánok az olimpiáson kiválóan szereplő magyar tornászokat meghívták országos turnéra.

O Remetz és Donogán indul vasárnap Pesten. Az MTK atlétikai versenyének szenzációja Remetz és Donogán indulása.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
tel

Ma, vasárnap: SZONDY gyógyszerész, Str. Consistoriului 24.
WEISZ gyógyszerész, P. Avram Iancu 12. és
JANKA gyógyszerész, Bul. Reg. Ferd. 25.

egész nap nyitva!

TRAGÉDIÁK

a földalatti nyomortanyákon

A nyomorultak városa, ahonnan nincs visszatérés — Ahonnan a nagyváros bűnözői kiindulnak — Küzdelem egy darab kenyérért — Egy anya, aki visszavárja felakasztott fiát — „Ölni tudnék egy darab kenyérért!” mondja egy mérnök, aki három éve nyomorog családjával a rettenetes nyomortelepen

Irta: STODOLNI DEZSO, az Aradi Közlöny munkatársa

Csak egy félóra a várostól, de mégis olyan messze van, mintha a világ másik végén lenne. Idelátszanak a kupolás tornyok, de mégis véghetetlen a messzeség közöttük. Ugyanazok az emberek lakják, de mégis két külön világ, mely azonban egy láthatatlan vonalban összekapcsolódik. Ebben a városban, melyről a másikkal keveset tudnak, az élet nyomorultjai ütöttek tanyát, ez az a város, melynek kapujára nyugodtan felirhatnánk Dantét: „Vándor, aki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel!”

Vályogvaskók előtt törött cserepek, piszkos rongyokba csavart gyermekek, véres szemű kutyák, kék fazekak rikító virágokkal, ablakok helyén papiros, a tetőn kövek, téglák, nehogy elvigye a szél az egészséget, fáradt, kopott, kimerült és tönkrement emberek...

Egy öregember kerül elé, megkérdi, kit keresek. Inkább már a sirban van, mint a földön.

— Nem, nem keresek senkit. — válaszolom. Engem a maguk élete érdekel.

Az öreg int, hogy menjek utána. Megmutatja a fát. Mert bizony itt sok a látni való...

A nyomortanyák lakói

— Rettenetes ez kérem! Állás nincs és csak abból tudunk megélni, amit a szemézből kaparunk ki! Pedig a nagyváros szeméjtje is egyre szegényebb lesz, úgy, hogy ebből sem lehet valami nagyon megélni... Azelőtt még mindenféle tárgyat találtunk, melyet pár fillérért megvettünk... Ma? Semmi... Télen egyszer talált valaki egy darab kenyeret, rárohantak és majdnem agyonverték érte... Akik itt élnek, azok már mindennel leszámoltak...

— Sokan vannak munkanélküliek?

— A legtöbbje az. Reggelként valóságos népvándorlás indul meg a város felé... Már háromkor kelnek, hogy idejében beérkezzenek... Furcsa látvány ez a rohanó, tülekedő tömeg... Délre aztán visszatérnek, fáradtan, letörtten... Eredménytelenül...

— Mennyien élnek itt jelenleg?

— Ez a város folytonosan csak növekszik. Tavaly alig voltunk ötszázan, ma már egész új részeket építettek az új családok... Hová fog vezetni? Nem tudni... Jobb is... Akik egyszer idekerülnek, azon már halottaknak számítanak, mert vagy az éhség, vagy a tüdőbaj viszi el őket... Aki idekerül, annak nem szabad többé remélnie... Én is már évek óta nyomorog itt és tudom, hogy itt is fogom befejezni... Ha nem holnap, talán később, de lehet, hogy még ma... Néha napokig semmit sem eszem, csak, ha a szomszéd falvakból összekoldulok valamit... A legtöbb helyről kidobnak... Még kutyát is uszítanak rám...

Hirtelen megállunk egy dűlődező viskó előtt.

— Itt lakik Rozi néni, akinek a fiát tavaly felakasztották... Szegény öreg asszony nagyon bánkódik miatta, de nem tudja, hogy meghalt... Egyre várja vissza a börtönből... Kissé megzavarodott... Nagyon szorított...

Belépünk. Egy ráncos öregasszony fogad. Őszes haj, fáradt tekintet, színes rongyok.

— A fiam végezt tetszett jönni ugy-e? — és sietve repedt széket tol alám. Igen, jó fiu volt, csak egy kissé engedetlen... De azért ezt nem hittem volna... Tíz év... Nagyon sok... De azért már nagyon várom, hogy viszontláthassam...

Szegény öreg. Sajnálom, hogy annyira szereti a fiát...

— Miből él?

— Koldulok... Munkám már régen nincsen... Azelőtt mostam... de ma ki fogadná fel egy gyilkosnak az anyját... Pedig nem vétettem én senkinek sem... Aztán a szemézből élek, ha van még egyáltalában valami, amit el lehet adni odabent... Szomorú élet ez nagyon... Bár csak már vége volna az egésznek... Csak még azt szeretném megérni, hogy a fiam megjöjjön... Talán előbb jön ki...

Otthagynom, az öreg nála marad, pár lépésre egy intelligens kinézésű férfi áll meg. Bemutatkozik, mérnök és a családjával itt élnek...

— Hallottam, hogy itt van... Jöjjen velem. — kérlel — olyan jól esne egy kissé elbeszélgetni valakivel... Az ismerőseim mind lenéznek, mert idejuttattam... Hát tehetek én róla?... Ugye bejön egy pillanatra hozzám?

Nem tudok nemet mondani... Egy kis kunyhó, talán valamivel nagyobb mint a többi. Belül szegényszag, törött asztal és az ablakon üveg helyett a Pesti Napló képes melléklete... Mentegőtödzik...

— Magam építettem tavaly a feleségemmel... Ő most nincs itthon... Munka után jár, mert nekem a gyerekekre kell vigyáznom...

Egy lompos farkaskutya dörgölődik hozzám

— Pajtás... mondja szomorúan mosolyogva, az egyedüli, aki nem hagyott el... Gyere csak ide... Télen kérem itt rettenetes... Az én lábam egészen lefagyott és a feleségem is állandóan beteges... A télen háromszor ettünk meleget és csak talán ötször volt itt fűtel... Néha bevalogoltam a városba, ahol egy-egy kapu alatt megmelegedtem, de mikor a kirakatok előtt elmentem és összefutott a nyál a szájamban, ölni, gyilkolni tudtam volna egy falat kenyérért...

A mérnök, aki cipőfüzöt árul és pályamunkás a villamosnál

— Mióta van munka nélkül?

— Három éve... Árultam már cipőfüzöt címetket irtam, pályamunkás voltam a villamosnál, uccát separtam... Éjjel jártam haza és háromkor reggel ismét vissza kellett gyalogolnom... Nagyon megöregedtem... Érzem... Itt mindenki fél a téltől... Mi lesz télen?...

Egy barna hajú kislány szalad be és az apja ölébe ül. Édes, mosolygós, neki még nincsenek gondjai, kezében egy törött karu babával játszik.

— Apuka... Apuka... Mikor jön anyu?... Én már olyan éhes vagyok... Te megígérted, hogy ma tejet kapok...

Az előttem ülő ember sóhajt, megsimogatja a barna fürtöket, kint alkonyodik, arra a messzeségben a város felett már villognak a fények, néha idehallatszik a dübörgés, lármá, autótülök, a távolban fénypontok rohannak, a Dunán most jön a bécsi hajó, a ferencvárosi pályaudvaron tolnak, a gyárkérmények belemerednek a sötét levegőbe és ebben a másik városban sárgás gyertyafény mellett, árnyak imádkoznak a mindennapi kenyérért...

Színház — Irodalom — Művészet

* Az aradi színészek bizonytalan időre elhalasztották tegnapra és mára tervezett előadásukat. Mint ismeretes, az aradi színészek egy csoportja Salom Asch világhírű drámáját, A bosszu Istenét hirdette szombat esti bemutatóra. Vasárnap délutánra gyermekelőadást, estére pedig nagy kabaréelőadást terveztek. Miután az engedély elnyeréséhez a színészeti felügyelő jóváhagyása nem érkezett meg, az előadást bizonytalan időre elhalasztották. A megváltott jegyek a későbbi időpontban meg hirdetendő előadásokra érvényesek.

* Aradi hegedűművész sikere Nagyváradon. Epstein Tibor ismert aradi fiatal hegedűművész az elmúlt napokban Váradon koncertet tartott. A hangversenyt a nagyváradai Katolikus Kör nagytermében, zsúfolt nézőtér előtt tartották meg. Epstein Tibor, a fiatal hegedűművész, játékával valósággal elragadta a közönséget és a váradai lapok rendkívül elismerő hangon foglalkoztak hangversenyével. Minden lap kivétel nélkül megállapítja, hogy Epstein Tibor kivételes tehetség.

* Gyakorlati és oktató tanfolyamot nyit az aradi színház igazgatósága. Minden esztendőben akadnak Aradon újabb és újabb tehetségek, akik a színészi kvalitás kétségtelen érzéseit hordozzák magukban, azonban a kibontakozásukhoz szükséges gyakorlatra, a színház közelében való életre nincs alkalmuk. Ezeknek az ambiciózus fiataloknak oktató szóra, de ezenkívül a színpadi rutin megszerzésére van szükségük, amely elsősorban elengedhetetlen kelléke a színészembernek. Éppen ezért nagyfontosságú az a lépés, amire most az aradi színház igazgatósága elhatározta magát. Módot nyújt a színi pályára lépő, tehetséges fiataloknak arra, hogy megismerkedjenek a színpadi mozgás biztonságával, leküzdhessék a rutinhiány gátlásait, az objektív oktatással képességeik kifejlődése heves irányba terelődjenek. A színház igazgatósága a jövő színi-idényben gyakorlati és oktató tanfolyamot nyit ezeknek a friss tehetségeknek. Ez a tanfolyam nem a színi-iskola agyonkompromittált intézménye lesz, mert a színház vezetője csakis a kimondottan feltűnő tehetségekkel kíván foglalkozni, akiknek megvan rá az esélyük, hogy valóban érvényesülést találjanak a színi pályán. Csakis megnyerő külsejű leányok és fiatal emberek, akik tánc-készségen kívül énekhanggal is rendelkeznek, jelentkezzenek felvételre a színház művészi intenciójú tanfolyamára, amelynek célja főképpen a gyakorlati oktatáson alapszik. A jelentkezés kedden délelőtt 11—1 óráig és délután 5—7 óráig történik majd meg a színháznál, amikor a jelentkező színészi képességeit mindjárt próbára teszik.

* Éggy Ghyssa iskolájában torna, ritmika, művészi táncoktatás, kisgyermek, felnőttek és asszonyok részére. Továbbra is tanerőképzés és vizsgálóképzés az összes modern módszerek szerint. Táncbetanítás. Külön tisztviselő-csoportok. Beiratás: Ortutay-palota, Strada Eminescu, délelőtt 10—12, délután 4-től fél 6-ig.

* Hegedűtanítás áll. autorizáció alapján, a déli és esti órákban. Dr. Ungár ügyvédi iroda, Strada Bucur 19. (Erzsébet-körút sarka.)

* Megjelent „Az Irás” második száma. Az Irás, Huzella Ödön kitűnően szerkesztett irodalmi, zenei, művészeti hetilapjának második száma most jelent meg, gazdag tartalommal. Az Irás mindenütt kapható, egy szám ára mindössze három lej. Előfizetni száz lejjel lehet, az új előfizetők megkapják Szántó regényének első részét is.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapestre a következő újságárusoknál kapható
A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Gariton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

Borzalmas rablógyilkosság Konstanza mellett

Meggyilkolt és kirabolt sertéskereskedő -- Támadás az országuton -- Letartóztatott gyanúsítottak

Constantából jelentik: Borzalmas rablógyilkosság történt az elmúlt éjszaka folyamán a Constanta és Hasiduluc község közötti országuton, amelynek áldozata *Baidoc Todor* sertés kereskedő. A sertéskereskedőt a sötét országuton banditák támadták meg, agyonlőtték, majd pedig 8 ezer lej készpénzt elrabolták.

Baidoc Todor sertéskereskedő a tegnapi nap folyamán résztvett a constantai nagyvásáron, ahol sertéseit eladva, 8 ezer lej készpénzzel indult kocsin hazafelé. A városban még felvette kocsjára a *Nitulescu* fivéreket, akik egy községben laknak a sertéskereskedővel. A késő éjfél órákban már Hasiduluc közelében voltak, amikor megtörtént a kimerítő rablógyilkosság. Két ismeretlen egyén ugrott ki hirtelen az országutra, akik közül az egyik revolvért rántott és abból öt lövést adott le a lovakat hajtó *Baidoc Todorra*, aki holtan fordult le a kocsijáról. Ezután kirabolták a kereskedőt, majd pedig nyomtalanul eltűntek.

A két *Nitulescu* fivér mintegy félórával későbbben jelentkezett a Hasiduluc községben csendőrsőn, ahol előadták, hogy utközben banditák támadták meg őket, Baidoc Todor agyonlőtték és ők csak nagynehezen tudtak futva elmenekülni. A csendőrség részéről azonnal több csendőr ment ki a helyszínre a csendőrpáncsnok vezetésével, itt azonban már sem a rablógyilkosokat, sem pedig a meggyilkolt gazdálkodó kocsját a holttesttel nem találták. A csendőrség egész éjszakán keresztül kereste a kocsi, amelyet azonban csak a reggeli órákban találtak meg a község közelében levő mezőségen. A holttest a kocsi mellett volt és teljesen szétroncsolt koponyával feküdt közvetlenül a bak mellett.

A rablógyilkosságról értesítették a constantai bünyügyi hatóságokat is, ahonnan bizottság szállott ki a községbe. A bizottság legelső intézkedése az volt, hogy akét *Nitulescu* testvért letartóztatásba helyezte, mivel nincs kizárva, hogy a rablótámadás meg volt rendezve és ők maguk a tulajdonképpeni bűnösök. A holttestet egyébként a mai nap folyamán dr. Radulian hatósági orvos már fel is boncolta, ennek eredménye azonban még ismeretlen.

Műsoros táncestély a Fehér Keresztben

Az Erdélyi Zsidó Diákszövetség jól sikerült estélye.

Jó sikerült műsoros táncestélyt rendezett ma este 10 órai kezdettel az Erdélyi Zsidó Diákszövetség a Fehér Kereszt nagytermében. Már jóval 10 óra előtt igent szépszámú közönség gyűlt egybe, akik mindvégig a legnagyobb figyelemmel kísérték és élvezték a nagyszerű hozzáértéssel összeállított műsort. A program első száma *Haber László* megnyitó beszéde volt, aki rámutatott az Erdélyi Zsidó Diákszövetség célkitűzésére és ennek a szép és nemes munkának sikeréhez a nagyközönség további támogatását kérte. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után egy trio következett, amelyben *Vajda János*, *Freimann* és *Vajda Kató* arattak szép sikert. Kitűnően mulattott a közönség *Loránt Sándor* és *Benedek János* ügyesen megjátszott mulattató burleszkjén, valamint ugyancsak nagy sikert aratott *Kornis Magda* zongoraszámaival. A műsor utolsó száma: „Az arisztokrata-vicek eltemetése” című komikus jelenet volt, amelyben jók voltak *Gonda*, *Loránt*, *Benedek* és *Törökfalvi*. A kitűnően összeválogatott műsor befejezése után az élénk jazz-zenekar ítemeire tánc kezdődött, amely családias és fesztelen hangulatban a késő reggeli órákig tartott.

Külön meg kell emlékeznünk az ötletesen megrendezett szépségversenyéről, ezenkívül pe-

dig az izléesen és ügyesen összehordott büféről, ahol *Kovács Miksáné*, *Vértes Adolfné* és *Münz Mártonné* fejtették ki élénk agilitást. A minden tekintetben jólsikerült estély megrendezéséért *Haber László*, *Kornis Margit*, *Gonda Miklós*, *Klein Gizella*, *Törökfalvi István*, *Kalmár János*, *Komlós Alfréd*, *Horovitz Éva*, *Meszlyeni Manyi*, *Rácz Paula* és *Szigeti Magda* rendezőket illeti meg minden elismerés.

FILM KÖZLÖNY

Férfiak, asszony nélkül...

(S. 13.)

A Select-mozgó bemutatója

Megrázóbb, döbbenetesebb drámai jelenetekre aligha van alkalom rendező, scenáriumíró és színészek számára, mint amelyeket a tengerfenék alattomos, halálba záró világa produkál a szerencsétlenül járt buvárhajók személyzetének tragikus főszereplésével... Az amerikai filmgyárak irányítói legutóbb felfedezték ezt a rendkívül hatásos filmtémát a közönség számára, amely a legőszintébb érdeklődéssel figyelte az elmúlt hónapokban egyre megismétlődő tengeri katasztrófákat és izgalommal várta, hogy mi lesz a soruk a szerencsétlenség szereplőinek.

Az „S. 13” című legújabb tengeralattjáróban történő cselekmény hatásos, kiváló felépítésű filmdráma a Select-mozgóban, „Férfiak asszony nélkül” címen fut vasárnaptól kezdődőleg. Az „S. 13” az első ilyen tárgyú film, amely százszázalékos beszélőfilmként kerül bemutatásra Aradon. A hangeffektusok százszázalékosan emelik a tragikus jelenetek hatását, ugyancsak a kísérőzene is, amely helyenként melodráma-szerűen festi alá a drámai crescendoval felépített párbeszédeket és csoport-jeleneteket. Külön érdekessége a filmnek, hogy az új színpadi irány példájára, egyetlen női szereplőt sem foglalkoztat, még csak epizódszerepben sem, csupán az Asszony árnyéka borul végzettszerűen a film szereplői fölé...

Egy lelkes, fiatal hadnagy parancsnoksága alatt indul kísérleti útjára az „S. 13” tengeralattjáró. A legénység vezetőjének alakja körül utokzatos légkör lebeg, az a feltevés, hogy Burke részt vett az évekkel ezelőtt tragikus körülmények között elsüllyedt buvárhajón, amely egy magasrangú, fontos katonai személyiséget szállított. Az „S. 13” ugyanerre a sorsra kerül, — ezáltal azonban a véletlen folytán — és harminc lábra a tenger alatt megkezdődik a szerencsétlen személyzet szörnyű agóniája... Megrázó jelenetek követik egymást, végül azonban a segítség még jókor érkezik és valamennyien megmenekülnek, kivéve az önfeláldozó Burket, aki magával viszi titkát a hullámsírba, hogy tisztán őrizze meg egy asszony emlékét... Burke szerepét *Kenneth Mac Kenna* alakítja markáns, reális felfogással. A rendezés körültekintő, kiváló munkáját *John Ford* látta el.

Kohn és Kelly Afrikában

Groteszk dzsungelfilm premierje a Corso-moziban

Az afrikai dzsungelképek bármilyen formában, akár tanítófilm, akár regényes utirajz legyen is az, minden időben rendkívül érdekelték a közönséget. Az „Afrika beszél” és a „Trader Horn” hatalmas sikerei után most egy teljesen új zsánerű, de nem kevésbé értékes filmprodukciónak kerül bemutatásra Aradon, mint a dzsungelképek és expedíciós filmek legújabb feldolgozása. *Kohn* és *Kelly*, ez a két természetes, ragyogó humoru komikus indulnak ezuttal expedíciós utra Afrika őserdőin keresztül, hogy,

AZ ÖREGSÉG.

Az öregség elég szomorú dolog, de sokkal kétségbeejtőbb, ha idő előtt öregsünk meg, mert megöregedni annyit jelent, mint közeledni a végegyengüléshez és a halálhoz. Az emberi szervezetet nem annyira az életévek száma, mint az élet fontos szerveinek elkopása őrlik fel. Főleg a véretek, amik fiatal korban rugalmasak és hajlékonyak voltak, keményvé és rugalmatlanná válnak az öreg korban. Ezen a véreket érintő betegséget érlelmeszesedésnek hívjuk. A véretek beteges állapotát nagyon gyakran artritisz okozza, amit szervezetünkben lerakódott húgysav túltengés jellemez, s ami az összes szervekben feltalálható; ez a szervezetünk ellensége. Kezdetben ezen húgysav a szervezet rejtett helyein halmozódik fel és jelenlétét csupán kisebb-szerű rohamok jellemzik, amiket rendszeren nem is vesz észre a tapasztalatlan egyén. Naponta találkozunk fiatal egyénekkal, akik gyors elfáradásról panaszkodnak, apró fájásról és hébe-hóba fellépő izomfájdalmakról. Ha alapos vizsgálatnak vetjük alá ezen egyéneket, meggyőződhetünk, hogy a véretek túl feszesek, pulzusuk igen erősen ver és könnyen kapnak vértolulást. S ha megvizsgáljuk vizeletüket, húgysav és urát lerakódásokat találunk. Biztosak lehetünk, hogy ezen egyének magukban hordják az érlelmeszesedés magját. Ha azonban megtámadjuk erélyes módon az ellenséget, vagyis a húgysavat, akkor megszabadíthatjuk a fenyegető rettenetes betegségtől. Két dolgot kell tennünk: egy célszerű diétát kell bevezetni, amiből kizárjuk mindazon tápanyagokat, amik a veszedelmes húgysav képződést főlös módon előidéznék. Ez azonban még nem elégséges; az évek hosszú során szervezetünkben felhalmozódott húgysav nem hagyja el minden további nélkül a szöveteket, amikben gyökeret vert. Olyan gyógyszerek alkalmazásához kell folyamodnunk tehát, amelyek képesek feloldani ezen savat és szervezetünkkel teljes mennyiségben eltávolítani.

Nem hiányoznak ilyen-szerű gyógyszerek, azonban legtöbbjüknek alkalmazása veszéllyel jár. Vannak azonban kivételek, melyek közül a leghatékosabb hirtvének örvend az „URODONAL”. Ezen páratlan gyógyszer azon értékes előnnyel bír, hogy még nagy adagban is teljesen ártalmatlan.

A nyomasztó méregetől megtisztított szervezet újiból erőre kap és felveszi normális működését.

Ha az artritiszban szenvedő beteg gondot fordítana arra, hogy gyakran felütsa ezen „URODONAL” kúrát, havonta legalább tíz napon át szedné, akkor biztos lehet abban, hogy hosszú időn át jó egészséggel örvendene.

számtalan viszontagságon, látványos kalandon keresztül — mint becsületes filmhősökhöz illik — végül is győzedelmeskedjenek.

Kohn és *Kelly* zongoragyárosok Newyorkból, ahol csaknem bojkottálják őket, mert a zongorabillentőket nem elefántcsontból, hanem kaucsukból gyártják... Ezért elhatározzák, hogy Afrikába mennek elefántvadászatra, elefántcsontkészletük beszerzése végett. Az emberevő törzsek fogságába esnek, ahonnan orozslánbörben sikerül megszökniük. Az afrikai őserdő vadállat-csordái kergetik őket maguk előtt, majd egy tetovált törzsfőnök hatalmába esnek, akiben *Kohn* felismeri földijét Newyorkból. A törzsfőnök valaha éppen olyan becsületes kereskedő volt, mint ők, elefántcsontvadászat közben került a vadak fogságába, ahol törzsfőnöki rangra emelkedett. *Kohn* és *Kelly* elnyerik a törzsfőnöktől elefántcsontkészletét és felpakkolva indulnak haza. Közben megtudják, hogy feleségeiket a sivatag sejkje ejtette hatalmába. Helyzetkomikumban bővelkedő jelenetek kacagtató során keresztül érkezik el a film groteszk, humoros befejezéséhez.

Az előadások keretében a „Corsun” világhírű balalajka-zenekar lép fel a Corso-mozgóban, amelynek vendégjátékát már előzetesen is nagy érdeklődés előzi meg. A tizenkét tagu híres kozák-kórus kíséretével szólisták, táncosok a balalajka zengése mellett a Kaukázus tüzes levegőjét varázsolják a filmszínház színpadára,

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Jelentős módosítások készülnek a kényszeregyezségi törvényben

A kamara és a szenátus szakbizottságának ülése — Három éve bejegyzett kell hogy legyen a kényszeregyezséget kérő cég

Bucurestiből jelentik: Ma összeült a Kamara és a szenátus egyesített igazságügyi és kereskedelmi bizottsága, amely paragrafusról-paragrafusra letárgyalta a kényszerlikvidáció felfüggesztéséről és kényszeregyezségi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot. Az első szakaszban elfogadták azt a módosítást, hogy a kényszeregyezséget kérő cég **legalább három éve bejegyzett kell hogy legyen.** Ennek a szakaszban a végső bekezdéséhez még azt is hozzá írták, hogy valamely kereskedelem, illetve cég régiségét attól a dátumtól számítják, amióta a kereskedő társas vagy egyéni alapon kereskedelmet folytat, függetlenül attól, hogy az elmúlt három év alatt a cégben valami változás állott volna be.

A második szakaszban Comsa kolozsvári

és Apostol Popa galaci szenátorok, mint a kereskedelmi kamarák uniójának megbízottai, javasolták, hogy a fizetendő kvóta minimumát harminc százalékban állapítsák meg, a fizetés határideje pedig 5 évtől 10-ig terjedjen. Comsa még javasolta, hogy azok az intézetek, amelyeknek mezőgazdasági váltótárcájuk legalább 30 százalékát teszi ki összes váltóiknak, külön ötévi védelmi időt élvezzenek. A bizottság 40 százalékban állapította meg a fizethető minimumot, a fizetés időpontját pedig minimálisan 3, maximálisan 5 évben szabta meg. A vita során egészen a 6-ik szakaszig jutottak el. A 4-ik szakaszban még elfogadták azt a módosítást, hogy a törvényszék elnöke a kényszeregyezségi kérvény hiányainak pótlására külön tíz napi haladékot adhat.

Pontos, szakszerű és olcsó munkát csak

LADISLAU ASSAEL LASZLO

gépjavító-műhelyében kap.

Minden autó-, gép- és mezőgazdasági alkatrészek, azonnal a legprémább munkakivittel készülnek. —: Saját rőzöntés. 2764

Őszre halasztják a konverziós törvény módosítását

Mironescu le akart mondani a tárgyalások elhúzódása miatt

Bucurestiből jelentik: Nagyjelentőségű minisztertanácsot tartott tegnap este a kormány Vaida Sándor elnöke alatt. A minisztertanácsban elsősorban a konverziós törvény módosítási javaslatával foglalkoztak és elhatározták, hogy a kormány új hektárig a jelenlegi konverziós törvényt változatlanul hagyja, viszont a tíz hektáron felüli birtokok adósságainak ügyében a minisztertanács legközelebb dönt. A földművelésügyi miniszter bejelentette, hogy új hektáron (husz holdon) felüli birtokok adósságainak konvertálására az egész országban tizenhatezer kérvényt nyújtottak be a bíróságokhoz.

Ezután Mihalache belügyminiszter törvényjavaslatot terjesztett elő az előző kormány által törvénytelenül feloszlott községi

tanácsok visszahelyezéséről. A javaslatot a minisztertanács egyhangulag magáévá tette.

A fővárosi lapok élénken kommentálják a minisztertanácsnak a konvertálás kérdésében hozott határozatát és ebben a kérdés újabb elhalasztását látják. Hír szerint a kormány a konverzió kérdésében a szakértők véleményét is meg fogja hallgatni. Állítólag az újabb minisztertanácsot csak szerdán tartják meg, de nem leheretlen, hogy a konverzió végső megoldását a kormány a parlament őszi ülészakára halasztja. A Curentul szerint, különösen Mironescu kedvetlenedett el a konverzió elhúzódása miatt. A pénzügyminiszter a kérdés elodázása miatt állítólag lemondással fenyegetőzik. A minisztertanács határozata még azokban a körökben is meglepetést keltett, ahol ellenzik a pénzügyminiszter javaslatát.

ciaországba, Olaszországba és esetenként más külföldi államokba. Ez azonban elsősorban három napi késedelmet jelent a szállításhoz, másodsorban pedig 1500—2000 lira különbözete a fuvarban. A csehszlovák hatóságok a vagonokat nem nyitják ki, még állatellátás esetén sem, hanem tovább engedik a lezárt vaggont s a döngőt csak a rendelő ország területén lehet a vagonból eltávolítani. Illetékes helyről nyert értesülésünk szerint, amennyiben újabb megbetegedések nem állnak elő, akkor Jugoszlávia talán már egy hét múlva megnyitja kapuit Románia előtt s így a román élőáru szabad utat kap Olaszország felé.

= **Italkiállítás Clevelandban.** 1932. november 14—18-ika között, az amerikai szénsavas italtermelők egyesülete nemzetközi italkiállítást rendez a Ohio állambeli Clevelandban. Közelebbi felvilágosítást lehet szerezni Junior Avens, Secretary, American Bottlers of Carbonated Beverages, 726—729. Bond Building, Washington D. C. cím alatt.

= **Október 2-án fog megnyitni a dévai kiállítás.** Déváról jelentik: A hunyadmegyei Kereskedelmi és Iparkamara az „Astra”-val karöltve, október 2-án rendezi meg a hunyadmegyei ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és néprajzi kiállítását. A kiállításra 50 százalékos vasúti jegyek érvényesek az ország bármely részéből. Az első dévai kiállításra már előre is nagy érdeklődés nyilvánul meg, a Kereskedelmi és Iparkamara már lázas tevékenységgel készülődik és mindent elkövet a kiállítás sikerének érdekében. A kiállítás október 2-án fog megnyitni és október 9-én zárul be. Értesülésünk szerint, az uralkodó, Mihai nagyvándával együtt, személyesen fog részt venni a kiállítás megnyitásán.

= **A romániai élőállatexporthoz egyik leg-súlyosabb problémáját képezi,** hogy Jugoszlávia, amely hónapokkal ezelőtt a romániai fertőző-betegségek miatt elzárta határait az Olaszországba irányuló román élőállat-tranzit előtt, ezt a rendelkezést még mindig nem vontá vissza. A helyzet annál súlyosabb, mert ezidőszert csak Csehszlovákia engedi keresztül a román élőárut és az így jut el Fran-

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 3.50 P. Pensiók 7 P-től

Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

Rádió műsor

- Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 4.

Bucuresti, 11.30. Vallásos előadás és ének. 12. Dumitrescu-zenekar. 13. Gramofon. 13.45. Gramofon 18. Marcu-zenekar; román zene. 20. Rádióegyetem 20.40. Gramofon. 21. Revü. — Budapest I. 12. Ref. istentisztelet. 1. Róm. kath. istentisztelet. 4. Gramofonhangverseny. 5. „A helyes szüretelés”. 5.45. B. Czeke Vilma meséi. 6.20. A Kecskeméti Katolikus Egyházi Énekharangversenyének hangversenye. 7.15. Móra Ferenc előadása. 7.35. Berend Endre szalon- és jazz-zenekarának hangversenye az Ostende-kávéházból, Szánthó Gyula énekszámával. 9. Sporteredmények. 9.20. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 10.30. Népszínmű-előadás a Studióból. „A vén bakkancsos és fia, a huszár”. Népszínmű 3 felvonásban. Irta: Szigeti József. Majd: aradi Farkas Sándor és cigányzenekarának hangversenye a Bodó-kávéházból. Budapest II. 5—5.45. Gramofonhangverseny. — Bécs. 11.30. Ünnepi istentisztelet a katolikus nap alkalmából. 13. A szimfonikusok Wittis Lajos hegedűművészével. 14.25. A szimfonikusok hangversenye. 15.40. A munkás mandolinnyel hangversenye. 17.35. Keissgärber—Mayern-négyes. 20.30. Britting György saját műveiből. 21. Nagy Margit dalokat és áriákat ad elő. Utána: Jazz. — Belgrád. M. Pravoslav istentisztelet. 12.30. Harmonika. 13. Gramofon. 13.20. Népdalok. 14.05. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 19. Cigányzene. Utána: Grieg: Peer Gynt-részletek. Majd: Gramofon. — Berlin. 18.05. Rimszkij-Korszakov: Serezade. 19.15. Népszerű zene. 22. Millöcker: A szerencseregerek című operettje. Utána: Táncczene. — Hellsberg. 18.35. Szórakoztató zene. 20.45. Szájharmosművészek hangversenye. 22.10. Zongora- és hegedűművészek. — Langenberg. 18. Katonazene. 23. Grieg-hangverseny. Utána: Esti zene. Milano. 22.30. Opera. Ritto Selvaggi: Velencei májusidő. — Prága. 8.15. Zenés ébresztő. 9. Karlsbadi reggeli zenekar. 10.30. Orgonaverseny. 14. Harangzó. 14.05. A nemzeti gárda fuvós zenéje. 15.45. Gramofon. 21. Milnovsky fuvós zene. 23. Rádiózenekar. Utána: Gramofon és jazz. — Svájci Aleman adó. 18.10. Táncczene. 19.30. Citera-trió. 22.30. Népies est. 23.30. Hangverseny. 23.40. Szórakoztató zene. — Varsó. 19. Szólisták hangversenye. 20.20. Táncczene. 22. Népies hangverseny. Utána: Táncczene.

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 5.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Ionescu-zenekar: könnyű és román zene. 19. Hangverseny. 20.40. Gramofon. 21. Brahms: H-dur trió és B-dur hatos. Budapest I. 11.15. A Szervánszky szalonzenekar hangversenye. 2. Déli harangzó. 2.05. A rádió házikvintettjének hangversenye. 6. Asszonyok tanácsadója. 7. „Gazdasági világválság és kézművesipari kiállítás”. 7.20. Györi Vörös Misi és cigányzenekarának hangversenye. 8.30. „A város virágai”. 9. Falus Edit hangversenye. 9.30. Gramofonhangverseny. 10.30. Spinoza születésének tricentennáriuma alkalmából, dr. Rubinyi Mózes előadása. 10.45. Grieg-hangverseny. Majd: Toll Árpád és János cigányzenekarának hangversenye a Kovacevics-étetemből. — Bécs. 13.30. Nachlick-zenekar. 14.40. Beethoven: F-moll szonáta. Gramofon. 15.10. Gramofon. 18.55. Utazás a Mühlviertelen át. 19.20. Marek Weber zenekara. Gramofon. 21. Verdi: Don Carlos c. operája. Utána: Jazz-zene. — Belgrád: 13. Gramofon. 13.20. Gramofon. 14.05. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 19. Rá-

**75 év óta fennálló
vendéglő és
szálloda helyiség
kiadó.** Érdeklődni Str. Mucius
Sevola (Hajó-uca) 6.

Paladics György
asztalos-mester
készít:
épület, butort
és berendezéseket
feltűnő olcsó árban.
Arad, Str. Ghiba Birta 16. v. Varjassy
József-uca.)

Angol nyelvtanítást
és társalgást vállal Ameri-
kában (U. S. A.) 8 évet
töltött mérnök. 2873
Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

Készpénzért veszek!
férfi és női ruhákat és fehérneműt.
Str. Tribunal Dobra No. 11. (Boozkó-uca).
Adalbert Lövi.

BÉRHAZAT
megvételre keresek.
Adómentes házak előny-
ben 700-750.000 lejig.
Címeket az Aradi Közlöny kiadójába
kérek. 2886

Okleveles építészmérnök
külföldi gyakorlatot tervezés-
ben, építésvezetésben. Alkal-
mi árban kisegítő munkát keres
építőcégnél, Magánosoknak ház-
vételnél felbeszél, parcellázásokat
elvégez, minden építkezéssel
kapcsolatos eljárást, megbízást el-
vállal. Cím a kiadóban. 2881

Őszi ruhákat és kabátokat legszöbben fest, tisztít, valamint
gallérokat legolcsóbban fényez
KNAPP modernül berendezett vállalata
v. Weltzer J.-u 11. — v. Magyar-u. 10.

**Utószezon
MENYHÁZÁN**

augusztus 15-től október 1-ig.
Ezen a csodálatos fekvésű fürdőhelyen rendkívül olcsó feltételek
mellett nyerheti vissza egészségét és kipihenheti fáradalmait.
Napi pensió 120.— Lej.
Az ARADI KÖZLÖNY előfizetői részére 50 száza-
lékos fürdőkedvezmény !!

diózenekar. 22. Verdi: Aida című operája Gramofon
vagy közvetítés a belgrádi Operából. Szünetben kb.
23.30. Szórakoztató zene. — Berlin, 18.30. Zongoraver-
seny 19. Kopsch: Trió, oboára, klarinétra és zongorára.
20.30. Fuvós zene. 23.10. Schubert F-dur nyolcása.
Utána: Szórakoztató zene. — Heilsberg, 18. Szórakoz-
tató zene. 21. Anno Holz-dalok. 22.25. Vonóshármas.
Kassa, 13.30. Gramofon. 14.30. Szalonzene és Jazz.
15.35. Gramofon 16.30. Rádiózenekar. 17.30. Gramofon-
Langenberg. 19. Szórakoztató zene. 22. Tánccok és da-
lok. Utána: Esti- és tánczene. — Milano, 19.10. Ötös.
21. Könnyű zene. 21.30. Gramofon. 22.30. Zenekari
hangverseny. — Prága, 8.15. Zenés ébresztő, 14.10.
Gramofon. 20.15. Gramofon. 23.30. Mendelssohn: E-moll
hegedűverseny, Rosé Prszihoda Alma előadásában. —
Róma, 19.30. Zenekari és énekhangverseny. 22. Gra-
mofon. 22.45. Könnyű zene. — Varsó, 19. Zenekari
hangverseny. 20.20. Tánczene. 22. Népiés táncok. Utá-
na: Tánczene.

KEDD, SZEPTEMBER 6.

Bucuresti, 13. Gramofon. 14. Gramofon. 18. Motcoi-
zenekar; Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21.
Rádiózenekar. Gounod: Faust balettzene. 21.45. Gro-
zurza énekes 22.15. Rádiózenekar. — Budapest I. 11.15.
A 2. honvédszázados zenekarának hangversenye.
1.15. A rádió újságot írója. 2. Déli harangszó. 2.05.
Hangverseny, 6. „A háztartásról”. Vágváry, Mariska

előadása. 7. A Budapesti Hangverseny Zenekar hang-
versenye. 8.15. „Az újságot író lelkismorete”. Lovik Ká-
roly eladása. 8.45. Sebők Stefi hangversenye 9.15.
„Pillanatsfelvételek Japánból”. 9.45. Zenekari hangver-
seny. 10.45. Magyar Imre és cigányzenekarának hang-
versenye. 12 Dr. Ember Nándor zongorahangverse-
nye. 12.40. Tánczene. — Bécs. 13.30. Cerdá-zenekar.
14.40. Wagner: Nürnbergi mesterdalnokok és Lohengrin
részlet Gramofon, 15.10. Gramofon. 17.20. Munteanu
Szófia hangversenye. 19. Machek-zenekar népszerű
hangversenye. 23.15. Reining Mária szopránénekesnő.
Utána: Pauscher-jazz. — Belgrád, 14.05. Délszláv zene.
18. Gramofon. 19. Rádiózenekar. 21.30. Népdalok. 22.30.
A királyi gárda zenekara. Utána: Tánczene. — Berlin.
18.10. Szórakoztató zene 20.30. Zenekari hangverseny.
22. Szórakoztató zene. 23.40. Filharmonikus hangver-
seny. — Heilsberg. 18. Szórakoztató zene. 21.15. Nép-
szerű dalok fuvósnyegesen. 22.45. Szórakoztató zene.
Kassa, 13.30. Gramofon. 14.30. Rádiózenekar. 15.35.
Gramofon. 16.30. Hemerka-zenekar. 20.50. Gramofon.
23. Kolcs énekesnő operáriákat énekel — Langen-
berg. 19. Keringők és indulók. 22. Szórakoztató zene.
Milano, 19. Könnyű zene. 21. Könnyű zene 21.30. Gra-
mofon. 22. Gramofon. 22.30. Operett. — Prága. 8.15.
Zenés ébresztő. 13. Gramofon. 14.15. Gramofon. 21.
Tamburica zenekar. 21.40. Régi altnémet népdalok. 23.
Arányi Julietta zongoraművész. Schumann Cisz-moll.

szimfóniáját játsza. — Róma. 19.30. Zenekari és ének-
hangverseny; 22. Gramofon. 22.45. Zenekari hangver-
seny. Utána: Tánczene.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják hálás köszönetünket mind-
azok, akik szeretett egyetlen leánygyer-
münk

Nelike

ravatalára virágot és koszorút helyeztek
és jelenlétükkel fájdalunkat enyhíteni
igyekeztek.

Garahonc, 1932. szeptember 2.

Köszönettel a gyászoló család:

**Mikócs József
és neje.**

2869

**Ügyes, intelligens
utazónőket**

jóreferenciával jutaléokra keresek. Lehet
vidéki is. **PROBITAS** fűzőszalon
Arad, Str. Horia No. 8. 2896

Olcsó áruk

mellett szép és jó
szőrmeszükségeit
Zimmermann Sándor
szücsnél, v. Eötvös-u. 5., szeresheti be.
Ugyanott szörmejavítások és alakí-
tások olcsón eszközöltetnek. 2790

Egy hatszeglétű bódé

ujszágnak, cukorkaüzletnek
vagy uccai reklámnak
sürgősen eladó
Astra gyárral szemben.

Beraktározást

nagyon olcsón, száraz, betono-
zott emeletes raktárházunkban
olcsón vállalunk. „COMISIO”,
Bulev. Regina Maria 9. szám.

A menyházai nyaralók

és kirándulók figyelmébe!

Aki jól, olcsón akar
étkezni, keresse fel a

KAUFMANN-vendéglőt.
Kitűnő házikoszt.

ABC

utasok részére:

A: Ha Budapestre jön,
szálljon meg a duna-
parti elsőrangú
BRISTOL
szállodában.

B: mert olcsó áron nyújt
mindent:
szépszobát, kitűnő el-
látást és szórakozást,
hisz úgy a délutáni
teánál, mint az esti
vacsoránál tánc van.

C: Mindezt (szobát tel-
jes kitűnő ellátással)
— a szoba fekvésétől
függőleg — már napi
12 pengőért kaphatja

**Buziás gyógyfürdő (Román
Nauheim)**

báratlan szénsavas radioactív sós-vasas forrásvizekkel. — Biztos gyógyhatás
szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív és vérkeringési zavaroknál Vesebél,
vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerüléssel járó eseteknél.
Női betegség, a változásos zavarok, fertőző betegségek, mérgezések nyo-
mán fellépett idegbalok (Tabes etc.) esetében a legjobb eredménnyel. Ter-
mészetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés. Ki-
tűnő konyha, elsőrendű szállodák, diétás penzlok mérsékelt árakkal.
Uj modern uszoda nappalozó stranddal.

FÜRDŐIDÉNY MÁJUS 15-TŐL OKTÓBER 1-IG. — Prospektust, felvilágosítást
szívesen küld

Muschong Buziási Gyógyfürdő R. T.

Fürdőigazgatóság BUZIÁS, BÁNÁT. 190

HIRDESSEN a 47 éve fennálló ARADI KÖZLÖNY-ben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 10 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

Posztóáruház

Bélésárak és szabó-kellékek.

S. MORVAY

ARAD, Str. Eminescu 24-26.
(volt Deák Ferenc-ucca.) 2455

LEVELEZÉS.

MBLYIK fess, háztartásban jártas fiatal nő óhajt pár hetet vidéken tölteni. „Utószó” jellegre.

HAZASSÁG.

HIVATALOM minden időmet lekötö, nő-sülésre ezt az utat választom. Komoly, szolidéletű, harmincöt éves, keresztény állami hivatalnok vagyok, természetesen nyugdíjképes. Jövedelmemből gondtalanul megélhetünk, sőt elárulom, hogy magánvagyonom is van. Mindezt azért bocsájtom előre, hogy érthetővé tegyem, ha azt állítom, hogy nem vagyok, hanem derék, jókedélyű, jellekű feleséget keresek. Flörtölni vágyó hölgyek mellőzzék hirdetésem, ellenben minden névvel, címmel ellátott levelet megválaszolok, már udvariasságból is. Levelet: „Tavasza a télben...” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbítja címre.

ALKALMAZÁS.

GYERMEK MELLÉ németül beszélő leány vidékre kerestetik. Str. Dorobanților 6. szám.

DEUTSCH-ungarische Korrespondentia auch rumänisch sprechend sucht Stelle evtl. als Kassierin oder Verkäuferin. Zuschriften in der Administration Aradi Közlöny „Verlässlich”. 288

INTELLIGENS URILEANY iródi alkalmazást keres. Tökéletesen bírja a román és magyar nyelvet. Perfekt gépirónő. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

UTAZÓT KERESÜNK, aki elsőrendű fogyasztási cikket saját autóján adjon el. Megkívánatuk kitűnő bevezettség, főleg a vidéki fűszerkereskedők körében és megfelelő garancia. Részletes ajánlatot „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala kériünk. 2868

Magános, idősebb ur, keres egy megbízható középkorú, gyermektelen özvegy asszonyt, lehet az nyugdíjas, avagy varrónő, aki lakás elvállalásánál kis lakásának takarítását. Cím: Str. T. Vladimirescu (v. Dobó-ucca) 17-19. I. emelet, 7. ajtószám, d. u. 8-5 óráig. 2897

LAKÁS.

HAROMSZOBÁS oszinosan festett modern lakás azonnalra vagy későbbre kiadó, Str. Closca (Szt. László-ucca) 10., I. em. 2900

MODERN LAKÁS 4 szobás emeleti és 3 szobás földszinti kiadó. Bulev. Carol 81. alatt. 2901

KERESÉK 4-5 szobás modern földszinti, esetleg elsőemeleti lakást raktárhelyiséggel a belváros területén. „Tiszta lakás” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatala. 2903

NÉGYSZOBÁS teljesen modern lakások és üzlethelyiségek, előnyös feltételek mellett kiadó. Cím: Banca Românească. 2894

MODERN 2 szoba, előszobás, fürdőszobás lakás azonnalra kiadó. Hájó-ucca 36. Csírova. 2884

A KÖZPONTHOZ KÖZELBÉKVŐ mellék-uccában keresek 3-4 szobás fürdőszobás lakást. Ajánlatok „Beköltözéskor” címen az Aradi Közlöny kiadóhivatala. 2839

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

KIADÓ oszinosan bútorozott uccai szoba külön bejárattal, fürdőszobával. Könyök-ucca 11a. I. emelet jobbra. 2659

KÉT UCCAI szoba, előszobával és udvari kétszobás lakás kiadó. Flórián-u. 35.

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny kiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

Három és négy szobás, fürdőszobás, továbbá kétszobás modern lakások

18.000 Lei és 12.000 Lei évi bérért kiadó. Str. P. Cucanul (Lővész-ucca) 28. sz. alatt. 2972

Két uccai szoba
fürdőszoba, csukott folyosó, egyéb helyiségek, október 1-re kiadó és garson embernek vagy orvosai rendelőknek nagyon megfelelő. Str. Baritiu 6. (volt Rákóczy-ucca).

KIADÓ

Erzsébet-körut 67. szám alatt négy és öt uccai szobából álló komplett uri lakás, november 1-re. Bővebbet Angelo úzlet, volt Szabadság-tér és Forray-ucca sarok

Kiadó

ujjonnan festett 4 szobás, erkélyes modern lakás két bejárattal azonnal, esetleg későbbi időpontra (meggyezés szerint), volt Dobó-ucca 9. szám. 2778

Modern

parkett, erkélyes 3 szobás, fürdő és cselédszobás lakás, november, esetleg október 1-re kiadó. Bővebbet: házmeztérnél, Str. Ghiba Birta 18. 2747

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Háztartás feloszlása folytán elegáns lakberendezés sűrűszen eladó. Érdeklődők címet az Aradi Közlöny kiadóhivatala „Butor” jellegre kériük leadni. 2747

VESZÜNK 3-5 tonnás hid-márleget. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2868

FÉRFI és NŐI elsőrendű ímaszék eladó, esetleg az ünnepekre bérbeadó. Baumann, volt Kazinczy-ucca. 2877

PIANINO kiváló gyártmány, igen olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2860

Perzsaszőnyegek,

antik asztalok, modern uriszobák, szalonok, állólámpa, 12 személyes ezüst, jó Singer-varrógép, gázresó, tonetszék eladó. A velünk összekötötésben álló temesvári zálogház 24% kamattal mellett folyosít kölcsönöket aranyra, ezüstre, varrógépre, stb. „ARS” bizom. úzlet, Str. Eminescu 30. (Orlyutay-palota.)

SÜLYESZTHETŐ PFAFF VARRÓGÉP, nemeser, sakk, rózagy, intarziás, antik szekrények, asztalok, vitrinek, Biedermayer székek, komód, fali vitrin, tükörök, festmények, modern és régi szobaberedozesek, perzsaszőnyegek, gyönyörű vázák, modern fotelok, ékszőrek, álló vilnyilámpák, ágyak, szekrények, tonet székek, faragot garnitúra, antik óra, zongorák, hegedűk, 12 személyes ezüst evőeszköz, 12 személyes Neu Wien étkezőkészlet, dísz tárgyak, stb. ELADOK. — SALGONÉ bizománvi úzlete. Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-pal. 1000

Iskola-táskák, bőrből és vászonból, aktatáskák nagyban és kiskisnyben, nagyválasztékban: Kramarovics-nál
volt Szabadság-tér 3. 2833

CSERÉPKALYHÁT veszek jó állapotban. Címet az Aradi Közlöny kiadóhivatala kéri. 2893

LEGOLCSÓBBAN vásárolhat iskolaszereket, táskákat KRAUSZ PAULINA könyv- és papirkereskedésben, színház-épület. 2902

GYERMEKKOCSIT jó állapotban sürgősen keresek megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

GUMMICSÖVEI kertioscsolásra, 25-30 folyómétert, kitűnő állapotban, keresek, ár megjelölést kérem. Címet az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kéri. 200

KERESÉK különböző szőrméket, u. m.: perzsabundát, nutriát, hermelint, perzsa darabokat, arany fogsorokat, gyári és perzsa szőnyegeket, komplett szobaberedozéseket, ezüsttárgyakat, figurális porcellánokat, Biedermayer szalont két Biedermayer foteit antik butorokat, már más porcellánokat, üveg és porcellán sen vízeket stb. SALGONÉ bizománvi úzlete Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

UJ ÜZLETBRENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. házmeztérnél.

HASZNALT, kitűnő állapotban levő bicikli jó gumikkal, megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

JÓ ALLAPOTBAN levő fürdőszoba porcellán mozdó megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Műlábak,

műkezek, valamint Orthopéd készülékek, ludtalpbatéter, sérvköök és kötszerek mérték szerint.

Tejnor Ferenc és Társa

cégnél, Arad, Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) 21.

Téli tűzifa szükségletet legolcsóbban Papp Béla erdőkerelőnél szerezhető be Arad, Str. Badea Cartan 5. (Angyal-u)
Egy vagon I-a búkkhasáb
Lei 4200 áron.
Eladás öre vagy súlyra a legolcsóbb napi áron.

Elsőrendű

köztenyészésre alkalmas, mangolica tenyészkatok kaphatók: 2868

Holländer Miksa cermeiu (jud. Arad) gazdaságában. Bővebbet: Arad, Strada Closca No. 7.

ELLÁTÁS.

KÉT-HÁROM iskolás-diákot, elsőrangú teljes ellátással, zongoratanítással, román, magyar, német konverzációval elvállal urialád. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

URIAZBOL való két diákleány teljes ellátást nyerhet Békéscsabán orvoscsaládnál, zongora, fürdőszoba használattal. Dr. Szamek Oszkáré. Békéscsaba, Ház-ucca 8. 2887

OKTATÁS.

Izr. Leányinternátus

elsőrendű ellátást, összes tantárgyakból correpetálást, külön nyelvtörakat ad havi 1200 lei és csekély természetbeliért. Magánv. zszálatra biztos sikerrel előkészít. Arad, Str. Popa I. Russu 3. (v. Lujza-ucca).

INGATLAN.

ELADÓ HAZ. Egy 10 lakásos bérház eladó. Bővebbet: Zombory fodrász, Str. Meșianu 15. 2846

KÉT-HÁROM szobás magánház megvételre kerestetik Címet „Készpénz” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2892

SZÉNA ÉS FATELEPNEK alkalmas nagy sarok telek az Ovár-tér és Határ-ucca sarkán bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2891

HATSCHÉK

Ingatlanforgalmi irodája
Str. Eminescu (v. Deák F.-u.) 2. I. emelet. (Lakás ugyanott.)

Előnyös ingatlanajánlatai:

1. Pénzügyigazgatóság közelében emeletes, sarokház 5 bérleménnyel (2 3 és 4 szobás, fürdőszobákkal) 1.500.000.
2. Központban emeletes, 12 bérlemény (2, 3, 4 szobás lakásokkal, fürdőszobákkal, üzlethelyiségekkel) 200.000 hozam, 1.400.000.
3. Főtéren modern, kétemeletes, parkettás fürdőszobás lakásokkal, üzlethelyiségekkel, 10 hozam, 2.150.000
4. Belvárosi forgalmas főuccájában nagy bérház lakásokkal és üzletekkel, 225.000 hozam, 1.450.000.
5. V. Deák Ferenc-ucca táján emeletes, fürdőszobás lakásokkal, esslingeni redőnyök, 1.250.000.
6. Luther templom táján emeletes, modern, parkettás, fürdőszobás lakásokkal, 1.350.000.
7. V. Battlyány-ucca közelében emeletes, 6 bérlemény fürdőszobákkal, esslingeni redőnyök 1.100.000
8. Püspöki palota közelében 10 bérlemény, felerészben fürdőszobás lakásokkal, 1.050.000.
9. Vasut táján emeletes, jókarban, 10 lakással, üzlethelyiségekkel, 950.000.
10. V. Erzsébet-körut mellékuccájában 1×3 szobás, parkettás, fürdőszobás, további 4 bérleménnyel, 475.000
11. V. Magyar-ucca táján 11 lakásos, részben parkettás, fürdőszobás, 120.000 hozam, 800.000.
12. Főtéren közvetlen közelében magasföldszintes, 6 és 3 szobás, parkettás, fürdőszobákkal, esslingeni redőnyök alá pinceszé, 750.000.
13. V. Szabadság-térhez közel jókarban, magasföldszintes, 5 bérlemény, 3, 2, 1 szobás lakásokkal, vízvezeték, Shone, 500.000.
14. Központban közel 3 szobás, fürdőszobás, 1 szobás, műhely, 170.000.
15. V. Ferenc-tér táján 2×4, 1×2 szobás, fürdőszobákkal, nagy kert, 750.000.
16. V. Kossuth-ucca közelében 1×3 szobás, elő- fürdőszobás, 1×1 szobás, esslingeni redőnyök, nagy gyümölcsös, 340.000
17. V. Választó-ucca táján 8 lakásos, üzlethelyiséggel, pékműhely, pinceszé, 270 ezer.
18. Motorshoz közel adómentes, új, 3 szobás, fürdő, előszobás, esslingeni redőnyök, 320.000.
19. Belvárosban üzletes ház 105.000
20. Viadukt táján 2 szobás, 400 öl szőlő, gyümölcsös, 90.000
21. Textilgyár közelében új, adómentes, 3 szobás, üzlethelyiség, istálló, 120.000.
22. V. Orczy-uccához közel 1×3 szobás, parkettás, fürdőszobás, 5×1 szobás, 600.000.

Azonkívül egyéb magán- bér- és üzletes házak, minden árban, telkek, földök, stb. eladására van megbízásom

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.